

10 מרץ, 2022
ז' אדר ב, תשפ"ב

- מבלי לפגוע בזכויות -

לכבוד
עו"ד אלעד מן
הצלחה - לקידום חברה הוגנת (ע"ר)

- באמצעות דוא"ל: elad@man-barak.com -

שלום רב,

הנדון: הצלחה-לקידום חברה הוגנת (ע"ר) - מענה לבקשת מידע בהתאם לחוק חופש המידע התשנ"ח-1998
סימוכין: בקשה לקבלת מידע מיום 7.03.2022

במענה לבקשת חופש המידע מיום 7.03.2022, הריני מתכבדת להשיבך בשם רשות שדות התעופה (להלן: "הרשות") כדלקמן:

1. בנוגע לבקשה לקבלת דוחות כספיים לשנים 2020 ו-2021, מצ"ב **כנספח א'** דוח כספי לשנת 2020 הכולל השחרת פרטים של הפרשות בגין חשיפות משפטיות התחייבויות תלויות ועומדות.
השחרת הפרטים נעשו מכח הסייגים שמעוגנים בסעיפים 9(ב)(3) ו-9(ב)(6) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע").
2. בעניין הדוח המבוקש לשנת 2021, הרי שדוח זה טרם הופץ.
3. בנוגע לבקשה לקבלת דוחות דירקטוריון לשנים 2020 ו-2021, בהתאם לסעיף 8 לחוק רשות שדות התעופה התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק הרשות") שר התחבורה, באישור הממשלה ממנה את מועצת הרשות (להלן: "המועצה").
4. בהתאם לסעיף 8(ה) לחוק הרשות, בידי המועצה תהא כל סמכות של הרשות שלא יוחדה בחוק הרשות או בחיקוק אחר למוסד אחר ממוסדותיה.
5. לפיכך, המונח "דוחות דירקטוריון" אינו מוכר לנו ויתכן שהוא שאול מחוק אחר שאינו חל על רשות שדות התעופה.
6. על החלטת הרשות הנ"ל הנך רשאי לעתור לבית המשפט לעניינים מנהליים בהתאם ליכותך, המעוגנת בסעיף 17 לחוק חופש המידע התשנ"ח-1998.
7. יובהר למען הסר ספק, כי אין באמור לעיל ו/או בהעברת המידע כדי לפגוע במי מטענותיה ו/או זכויותיה של הרשות בעניין זה ובכלל ו/או למצותן.

בכבוד רב,
ענת סתיו, עו"ד
סגנית בכירה ליועמ"ש
ממונה על חוק חופש המידע

העתק: עו"ד רון חלפון – היועץ המשפטי

רשות שדות התעופה בישראל

תוכן עניינים

עמוד

1-13	דוח דירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
1-87	דוחות כספיים

דו"ח דירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

הננו מתכבדים להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020.

א. תיאור התאגיד וסביבתו העסקית

רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם בשנת 1977 מכוח חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). סעיף 3 לחוק קובע כי "הרשות הינה תאגיד כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית".

מכוח החוק, תפקידי הרשות הינם להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את שדות התעופה שפורטו בתוספת לחוק הרשות [בן-גוריון, אילת (הופסקה פעילות במהלך שנת 2019), תמנע על שם אילן ואסף רמון, חיפה, יצחק בן-יעקב (מחניים) והרצליה על שם מודי אלון] ועל פי הצווים שהוצאו מכוח חוק הרשות (שדה דב ועובדה – הופסקה פעילותם במהלך שנת 2019), לבצע בהם פעולות תכנון ובניה ולתת להם שירותים נלווים. כמו כן, מוטל על הרשות לתכנן ולהקים שדה תעופה שנקבע בתוכנית אב של שדות תעופה שאישר שר התחבורה וכן לנקוט באמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם.

עוד קובע החוק מספר הנחיות אשר על פיהן על הרשות לקדם את התובלה האווירית ולפתחה, לייעל את תפעול שדות התעופה ולהשיג רמה נאותה של בטיחות טיסה.

קו מנחה בפעולות הרשות הוא לנהל את כלל שדותיה, ועד כמה שניתן-כל שדה תעופה משדותיה, על יסוד חישובים כלכליים וכמפעל הנושא את עצמו.

הרשות מפעילה את שדות התעופה במדינת ישראל (למעט שדות תעופה צבאיים ומנחתים). הפעילות התעופתית מוסדרת ע"י חקיקה (בעיקר בתחום הטיס) ועל ידי כללי ארגון התעופה הבינלאומי (ICAO). הרשות נתונה לפיקוחו של שר התחבורה כמפורט בסעיף 39 לחוק, וכן לפיקוח ובקרה של רשות תעופה אזרחית מכח חוק הטיס התשע"א 2011.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

תקציב פיתוח

הרשות מבצעת פרויקטים בנתב"ג, בשדות התעופה הפנים ארציים ובמסופי הגבול היבשתיים. תקציב הפיתוח של הרשות ימומן ממקורות עצמיים של הרשות ותקציב הפיתוח של מסופי הגבול ימומן מ"רשת הביטחון". תקציב הפיתוח של הרשות לשנים 2021 ואילך מסתכם בכ- 5,408 מיליון ש"ח (לא כולל פיתוח מסופי הגבול). מתוך סכום זה מוקפאים סך של 4,089 מיליון ש"ח עד לקבלת אישור נוסף בכתב מנציגי האגף לתכנון כלכלי במשרד התחבורה ואגף התקציבים במשרד האוצר ומועצת הרשות. התקציבים הכוללים של הפרויקטים העיקריים בשנת 2021 ואילך:

- תכנון והקמת תשתיות טרמינליות נוספות להגדלת הקיבולת של נתב"ג – 2,180 מיליון ש"ח (מתוכו מוקפא 2,140 מיליון ש"ח).
- החלפה והתאמת מערכות מיון ומערכות הבידוק הטכנולוגי לדור מתקדם ולגיזול בתנועה- 387 מיליון ש"ח (מתוכו מוקפא סך של 62.5 מיליון ש"ח).
- החלפה, שדרוג והתאמת מכונות בידוק LEVEL 3 - 215 מיליון ש"ח.
- התאמת טרמינל 1 לגידול בתנועת הנוסעים – 179 מיליון ש"ח.

בעקבות משבר הקורונה מרבית הפרויקטים הוקפאו.

אגרות תעופה

תעריפי האגרות עבור השימוש בשדות התעופה ועבור חלק מהשירותים האחרים הניתנים על ידה, נקבעים על ידי שר התחבורה בתקנות הטעונות אישור הממשלה וועדת הכלכלה של הכנסת.

ביום 31 בדצמבר, 2008 פורסם ברשומות תיקון לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א 1991 (להלן: התקנות). תחילתן של תקנות אלה ביום 1 בינואר 2009, בנוסף בתאריך 15 לנובמבר 2011 אושר על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991. להלן פירוט עיקרי הכללים שנקבעו בהן:

1. אגרות תעופה בינלאומית:

- האגרות לתעופה הבינלאומית יעודכנו אחת לשנה החל מיום 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הבינלאומית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המדד ושער החליפין.
- נקבעו תעריפים מיוחדים לטיסות היוצאות מטרמינל 1 בשני תחומים:
 - א. אגרת סבלות (תקנה 8).
 - ב. אגרת נוסע יוצא (תקנה 13).

בשנת 2021 תעמוד אגרת נוסע יוצא מטרמינל 3 על סך 27.87 דולר לכל יעד, למעט מצרים שהנוסע היוצא אליה ישלם 21.34 דולר.

אגרת נוסע יוצא בתעופה הבינלאומית בכל שדות התעופה למעט טרמינל 3 בנתב"ג, תעמוד על 12.84 דולר לנוסע יוצא.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

2. אגרות תעופה פנים ארציות:

- האגרות לתעופה הפנים ארצית יעודכנו אחת לשנה החל מיום 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הפנים ארצית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי מדד המחירים לצרכן.
- בתעופה פנים ארצית לא מוטלות אגרות נוסע.

3. תקנות רשות שדות התעופה (אגרות)(תיקון), התשע"ט-2019 :

בתאריך 22 בינואר 2019 פורסמו ברשומות תיקון לתקנות האגרות, להלן השינויים העיקריים:

- קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות תעופה בשדה תעופה רמון למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים מיום תחילת הפעילות התעופתית המסחרית בשדה התעופה.
- קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות תעופה לשדה תעופה חיפה למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים, תחולת הפטור הינה החל מיום 1 לפברואר 2019.
- קביעה כי סכומי האגרות הקבועים בשדה תעופה אילת בתקנות האגרות יחולו גם בשדה התעופה רמון.

השלכות נגיף הקורונה (covid-19)

בהמשך לאמור בבאור 2 בדוחות הכספיים, בדבר משבר נגיף הקורונה, במהלך שנת 2020 ירדה תנועת הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג בשיעור של כ- 81% מ- 24 מיליון נוסעים בשנת 2019 ל 4.4 מיליון נוסעים בשנת 2020, בעוד הצפי בהתאם לתחזית המקורית טרום פרוץ המשבר הייתה ל- 25 מיליון נוסעים בשנת 2020. כנגזרת מכך, ירדו הכנסות הרשות בשיעור של כ- 76% והסתכמו לסך של 593 מיליון ש"ח מפעילות תעופתית ו- 410 מיליון ש"ח מפעילות מסחרית בשנת 2020 וזאת לעומת סך של 2,493 מיליון ש"ח מפעילות תעופתית וסך של 1,649 מיליון ש"ח מפעילות מסחרית בשנת 2019. ההערכה המסתמנת כיום הינה, כי לאור ההשלכות ארוכות הטווח של המשבר על המצב המאקרו כלכלי בישראל ובעולם, הרי שצפוי שיעברו מספר שנים עד להתאוששות מלאה בתנועת הנוסעים וכי התאוששות זו תהיה הדרגתית.

בהתאם, התקציב לשנת 2021 כפי שאושר, התבסס על תחזית תנועת של 9.5 מיליון נוסעים בשנת 2021, בהתאם לתחזית זו, אמדה הרשות גירעון תזרימי מצטבר של כ- 1.15 מיליארד ש"ח בשנת 2021. כמו כן, בהתאם לתחזית הרשות בהנחה כי תנועת הנוסעים לשנת 2022 תסתכם לכ- 15 מיליון נוסעים, הגרעון התזרימי המצטבר לא יעלה על 2 מיליארד ש"ח.

לאור הימשכות משבר הקורונה והתפשטותם של מוטציות ווריאנטים חדשים ברחבי העולם והגבלות חדשות שהושתו על הפעילות הבינ"ל של שדות התעופה, עדכנה ההנהלה בתאריך 14 במרץ 2021 את תחזית התנועה ל- 2 מיליון נוסעים בינ"ל בנתב"ג בשנת 2021. וכן עלה החשש כי תחזית תנועת הנוסעים לשנת 2022 לא תסתכם ל- 15 מיליון נוסעים כאמור.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

לאור האמור לעיל, העריכה הרשות בהתקיים תנועת נוסעים של 2 מיליון נוסעים כאמור לעיל שהגרעון התזרימי המצטבר לשנת 2021 יסתכם במעל ל- 2 מיליארד ש"ח וכי הגרעון התזרימי המצטבר בשנת 2022, גם בהתקיים תנועה של 15 מיליון נוסעים, יסתכם במעל ל- 2.5 מיליארד ש"ח.

כאמור בבאור 2 א בדוחות הכספיים, נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, אישרה הממשלה לרשות לגייס חוב בסך של 2 מיליארד ש"ח באמצעות מסגרות אשראי חתומות לשנת 2021, מתוך 2.5 מיליארד ש"ח אותם הרשות רשאית לגייס בהתאם לאמור בחוק הרשות (לא כולל גיוס בהיקף של 600 מ"ש"ח להשלמה האקטוארית החזויה לצורך הקמתה של קופה מרכזית לקצבה).

למועד אישור הדוחות הכספיים ממשיכה להתקיים אי וודאות ביחס למועד שבו תיבלם המגיפה ו/או באשר להתפרצותה מחדש וביחס להמשכו ו/או העמקתו של המשבר הכלכלי הגלובלי וביחס לפתיחת הגבולות והסרת המגבלות על תנועת אזרחים בעולם.

מאחר ופעילותה של הרשות הינו בתחום התעופה והתיירות, הרי שלהגבלות אלו ישנם השפעה מהותית על פעילות הרשות הכנסותיה ותזרים המזומנים.

במצב זה קיימים ספקות משמעותיים ליכולתה של הרשות לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות במהלך העסקים הרגיל.

בדוחות הכספיים של הרשות ליום 31 בדצמבר 2020 נכללת הפניית תשומת לב בחוות הדעת של רואה החשבון המבקר של הרשות בדבר משבר הקורונה והשלכותיו על מצבה הכספי של הרשות. ראה גם באור 2 א' ו- ב' לדוחות הכספיים.

על מנת להתמודד עם המצב הקיים ולאור התקנות מתאריך 26 בינואר 2021, בעקבותיהן צומצמה הפעילות בנתבי"ג למינימום הכרחי ("סיגירת השמיים") ונוכח המתווה, שאושר בתאריך 6 במרץ 2021, בדבר הפעלה מוגבלת של נתבי"ג עקב החשש מפני חדירת מוטציות חדשות לישראל, פנתה הרשות בתאריך 21 בפברואר 2021 אל שרת התחבורה בבקשה לקבלת סיוע ממשלתי.

בתאריך 22 באפריל 2021, התקיים דיון בהשתתפות מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, מנכ"ל רשות שדות התעופה והצוותים המקצועיים של הגופים בו הובהרה עמדת משרד האוצר ביחס לפעילויות הנדרשות לשמירה על חוסנה הפיננסי של רשות שדות התעופה. בהמשך לדיון זה, התקבל בתאריך 27 באפריל 2021 מכתב בחתימת מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, אשר כותרתו: "מחויבות משרד האוצר לאיתנות הפיננסית של רשות שדות התעופה על רקע משבר הקורונה". במסגרת מכתב זה הובהר ע"י משרד האוצר, כדלקמן:

1. משרד האוצר יפעל מול רמ"י לדחיית תשלום דמי החכירה בגין השנים 2019 - 2020 בסך של כ- 155 מיליון ש"ח לסוף שנת 2022 וככל שיידרש, לשנת 2024.
2. משרד האוצר ימליץ לממשלה לאשר לרשות להגדיל את היקף מסגרות האשראי אותן תוכל לקבל מהמערכת הבנקאית מ- 2 מיליארד ש"ח ל- 2.5 מיליארד ש"ח.
3. ככל שהשלכות משבר נגיף הקורונה על הרשות יימשכו, באופן שיוסכם כי קיים חשש לגבי יציבותה הפיננסית, לרבות השלכות על יכולת גיוס והחזר חוב, דרגי המקצוע במשרד האוצר

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

- ימליצו לממשלה להעמיד סיוע ממשלתי לרשות. זאת, בדרך של תיקוני חקיקה בעניינים הבאים: נטילת מלוות בהתאם לסעיף 2 לעיל, במידת הצורך תוך העמדת ביטחונות מצד המדינה, מימון ישיר שתעמיד המדינה לרשות, העלאת תעריפי האגרות או הפחתת התמלוגים אותם משלמת הרשות למדינה, בין אם במתווה שכולל את אחת מהדרכים האמורות ובמתווה המשלב כמה מהדרכים המפורטות לעיל. המלצה זו תעמוד בתוקף עד ליום 1 ביוני 2022.
4. משרד האוצר יפעל לאיתור מקור תקציבי לשם קידום צו, אשר יאפשר את ביטול תשלום התמלוגים לפי סעיף 40 א' לחוק הרשות בסך 19 מיליון ש"ח בגין שנת 2020 שישולם בשנת 2021.
5. הרשות תקדם עבודת מטה לקראת המעבר להפעלה חיצונית של שדות התעופה רמון וחיפה.
6. משרד האוצר יפעל מול משרד התחבורה לאישור משותף של הגדלת מסגרות כ"א המאושר של הרשות לשנת 2021, עקב השינויים בפעילות נתב"ג בעקבות הנחיות משרדי התחבורה והבריאות לאור התפשטות נגיף הקורונה.
7. צוות העבודה, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, ימשיך לעקוב אחרי מצבה הפיננסי של הרשות וככל שיידרש, יפעל למענה מתאים.

במקביל פועלת הנהלת הרשות לגיבוש תכנית לצמצום מסגרות ההוצאה, כדלהלן:

1. צמצום הוצאות שכר ביחס לתקציב המאושר בכ - 110 מש"ח.
2. התאמת תקציב המיועד להוצאות תפעול ואחזקה לשנת 2021 לאור עדכון תחזית תנועת הנוסעים ל- 2 מיליון נוסעים בכ- 135 מש"ח. יצוין, כי ככל שיחול שינוי בתחזית התנועה יעודכן התקציב המיועד בהתאם.
3. הקפאה נוספת של פרויקטים מאושרים בתקציב הפיתוח - כ- 40 מש"ח.

טרם הושלמה עבודת המטה לביצוע התוכנית לצמצום מסגרות ההוצאה, כאמור לעיל.

יצוין, כי במקביל לעדכון מיום 14 במרץ 2021 של תחזית ההנהלה ל- 2 מיליון נוסעים בשנת 2021, שונו במהלך התקופה מאז, חלק מההגבלות וחלה התאוששות מסוימת בפעילות, שאם תימשך כך, צפויה תנועת הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג לעלות על 2 מיליון נוסעים בשנת 2021. אשר על כן, ב- 30 במאי 2021 החליטה הנהלת הרשות על עדכון תחזית תנועת הנוסעים לשנת 2021 ל- 4.5 מיליון נוסעים.

בנוסף וכמצוין במכתבו של מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, נכון להיום נמצאת על שולחן המנכ"ל בקשת מנהל נתב"ג לאישור תוספות תקנים ותקציב מיועד לשנת 2021, לאור משימות עודפות שהוטלו על נתב"ג בעקבות תקנות הקורונה. טרם נתקבלה החלטה בעניין זה, המחייב גם את אישור מועצת המנהלים והממשלה.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

לקוחות הרשות

לקוחות הרשות הינם חברות תעופה, זכיינים בעלי הרשאה לפעילות כלכלית מסחרית ומקבלי שירותים אחרים.

לקוח עיקרי

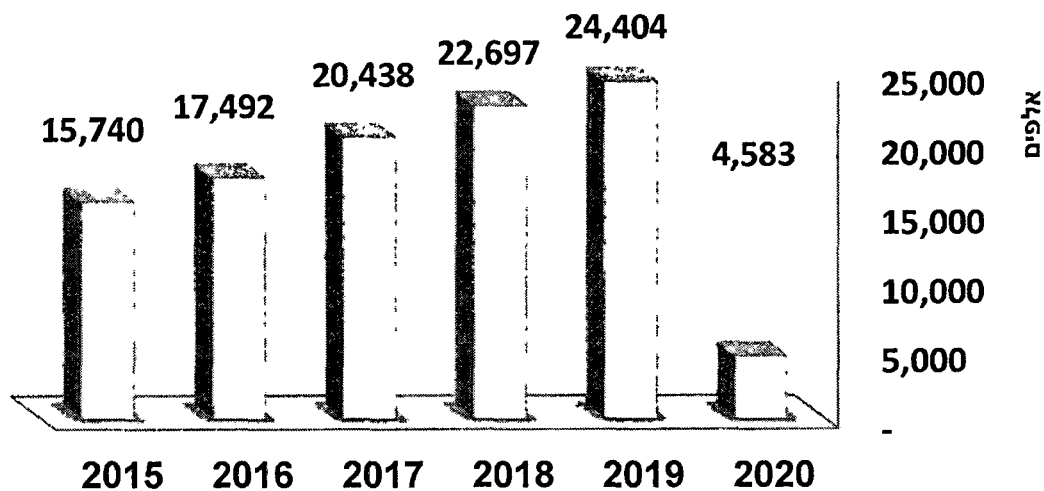
עונתיות

תנועת הנוסעים והמטוסים מתאפיינת בעונתיות חזקה. עיקר הפעילות הינו בחודשי הקיץ ובחגים (חגי תשרי ופסח) כאשר השיא הינו בחודשים יולי עד ספטמבר, בעוד שבחודשי החורף (ינואר-מרץ) הפעילות מתונה יותר. בעקבות משבר הקורונה חלה ירידה משמעותית בפעילות (ראה בהרחבה באור 2א' לדוחות הכספיים).

תנועת נוסעים מטוסים והכנסות הרשות

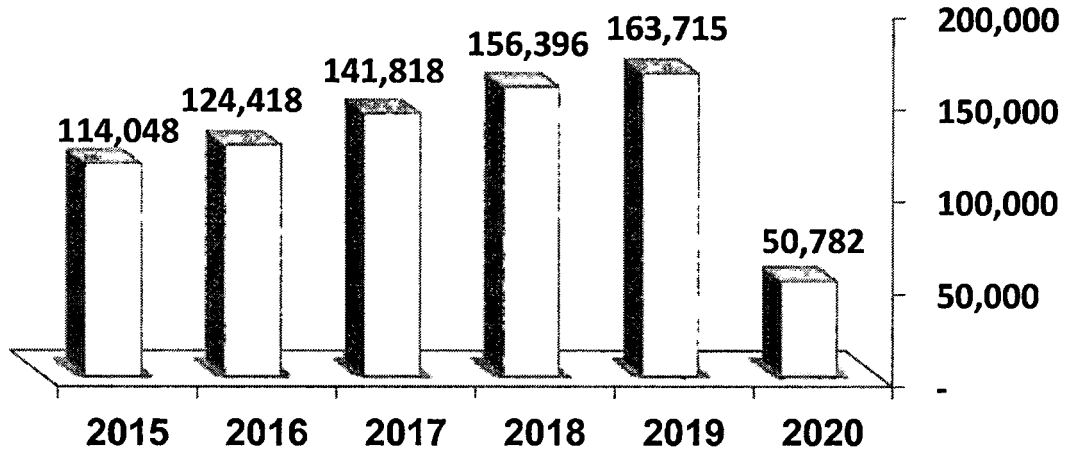
הכנסות הרשות הינם כפועל יוצא מתנועת הנוסעים והמטוסים בשדות השונים. עיקר הכנסתה של הרשות מתבססת על תנועת הנוסעים. הנוסעים מהווים מחולל ההכנסה העיקרי של הרשות הן בפן התעופתי והן בפן המסחרי. מאז פרוץ משבר הקורונה על אף החוזים המסחריים החתומים עם הזכיינים, עקב תנועת נוסעים נמוכה, הגיעה הרשות להבנות מסחריות עם זכייניה השונים.

תנועת נוסעים בתעופה בינ"ל

רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

תנועת מטוסים בתעופה בינ"ל

תמהיל הכנסות הרשות במיליוני ש"ח

2018	2019	2020	
589	635	230	אגרות ושירותים למטוסים
1,711	1,858	363	אגרות ושירותים לנוסעים
1,531	1,649	410	הכנסות מסחריות
3,831	4,142	1,003	סה"כ הכנסות הרשות

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

ב. עיקרי פעילות

פעילות תעופתית

עיקר פעילות זו הינה מאגרות ושירותים לנוסעים ולמטוסים כאמור בסעיף 5 לחוק רשות שדות התעופה, התשלי"ז-1977 ובכלל זה הפעלה, ניהול, פיתוח והקמת שדות תעופה המפורטים בתוספת לחוק. ההכנסות מפעילות תעופתית היוו כ-59% מכלל הכנסות הרשות בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 לעומת 60% בתקופה המקבילה אשתקד.

פעילות במסופי גבול יבשתיים

הפעילות הינה במסגרת חוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה) תש"מ-1980. במסגרת הסמכות עפ"י התוספת לחוק, מפעילה הרשות את מעברי הגבול היבשתיים בין מדינת ישראל לבין מדינות מצרים וירדן.

במסגרת ההסכם נקבע שבמידה והוצאות תפעול מסופי הגבול היבשתיים בתוספת ההשקעות בציוד ובמבנים, גבוהות מהכנסות מסופי הגבול היבשתיים - ימומן ההפרש על ידי הממשלה. במידה ויהיה עודף הכנסות על הוצאות הכוללות השקעות, העודף יוחזר לממשלה (להלן: "רשת הביטחון").

בתאריך 12 במרץ 2020 נחתם הסכם בין המדינה לרשות בדבר מימון ההפעלה והפיתוח של מעברי הגבול היבשתיים, להלן עיקרי ההסכם:

- א. הרשות תגיש בכל שנה עד ליום 31 ביולי בשנה שקדמה לשנת התקציב הצעת תקציב שנתי.
- ב. בתום כל שנה קלנדרית יערך תחשיב של ההכנסות וההוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח של מעברי הגבול באותה שנה. התחשיב יוגש בסמוך למועד אישור הדוחות הכספיים של הרשות ולא יאוחר מ-30 יום לאחר אישור הדוחות הכספיים.
- ג. קרן עודפים – אם בעקבות הצעת התקציב השוטף והצעת תקציב הפיתוח השנתי של מעברי הגבול צפויה יתרת העודפים (להלן: "עודף מינימאלי") שנצברו בקרן מעברי הגבול לרדת מסכום של 15 מיליון ש"ח, יפעלו הצדדים להתאים את התקציב ככל שניתן על מנת שלא יפחת מהעודף המינימאלי.
- ד. פיקדון "רשת הביטחון" – במידה וייווצר גרעון בקרן העודפים לאחר שמולאו כלל התנאים שסוכמו בהסכם, יועבר לרשות פיקדון בגובה הפער. פיקדון זה יועבר לאחר 3 שנים מהיווצרות הגרעון. זאת במידה שהגרעון לא כוסה בתוך 3 שנים לאחר היווצרותו.
- ה. אם יצטברו בקרן הייעודית עודפים לאחר קבלת הפיקדון, על פי דרישת משרד האוצר יוחזר הפיקדון עד לגובה היתרה בקרן.
- ו. במידה ויגרעו מעברי הגבול מחוק הרשות ולא יצטברו עודפים יקוזז החוב שנצבר בגינם מהקרן, במידה ויצטברו עודפים יוחזרו למדינה.
- ז. תוקף ההסכם – יחול לשנים 2020 עד 2024, תוקף ההסכם יוארך ב-5 שנים נוספות, אלא אם אחד הצדדים יודיע על סיומו לפני תום התקופה.

ייעוד העודפים הנ"ל הינו למימון פעילות הפיתוח, למימון תביעות המתבצעות בעקבות הליכים משפטיים ולמימון גירעונות שוטפים עתידיים במסופי הגבול.

יתרת הגרעון המצטבר ליום 31.12.20 מסתכמת לכ-34 מיליון ש"ח.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

פעילות מסחרית

פעילות זו מתבטאת במתן זיכיונות להפעלת חנויות פטורות מכס ("דיוטי פרי"), השכרת נכסים וזיכיון פעילויות לחברות מסחריות בנמלי התעופה ובמעברי הגבול. ההכנסות מפעילות זו היוו כ-41% מכלל הכנסות הרשות בשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 לעומת 40% בתקופה המקבילה אשתקד.

ג. חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

שחיקת שער החליפין של הדולר מול השקל

הרשות חשופה לסיכון שבשחיקת שער החליפין של הדולר מול השקל כדלהלן:

1. הכנסות תעופתיות

עד יום 31 בדצמבר 2008, האגרות התעופתיות היו נקובות בדולר או צמודות לו. בעקבות תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשס"ט-2008, האגרות התעופתיות הבינלאומיות יעודכנו אחת לשנה במקדם המושפע מהשינויים של מדד המחירים לצרכן ביחס לשער החליפין של הדולר. משמעות התיקון שההכנסה הריאלית השקלית מהאגרות התעופתיות נשמרת בין השנים, החשיפה הינה בשינוי שער החליפין של הדולר השוטף במהלך כל השנה לעומת שער החליפין ביום 15 בספטמבר של השנה הקודמת שנקבע לצורך עדכון האגרות. הרשות פועלת להקטנת החשיפה באמצעות ביצוע עסקאות עתידיות לגידור תזרים המזומנים מהכנסות תעופתיות.

ההכנסות התעופתיות של הרשות הסתכמו בשנת 2020 לסך של 593 מיליון ש"ח.

2. הכנסות מסחריות

ההכנסות המסחריות של הרשות, צמודות בחלקן לשער החליפין של הדולר. בשנת 2020 הסתכמו ההכנסות המסחריות של הרשות לסך של 410 מיליון ש"ח, מתוכם כ-34% צמודים לשער החליפין של הדולר.

השפעת מיסוי

עיקר המכירות בחנויות למוצרים פטורי מכס כיום הוא לישראלים היוצאים מן הארץ. פערי המחירים יוצרים אטרקטיביות ברכישת מוצרים פטורי מכס.

שיעורי המכס והמיסים נקבעים בתקנות שבאחריות ממשלת ישראל. מדיניות ממשלות ישראל בשנים האחרונות הייתה להקטין את שיעורי המס המוטלים על מוצרים מיובאים. במידה ותימשך מגמת הקיטון בשיעור המס עלול הדבר לפגוע בהיקף המכירות בחנויות הדיוטי פרי ובכך גם לפגוע בהכנסות הרשות.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

ד. מצב כספי

הדוחות הכספיים של הרשות נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS"). תקנים אלה כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
3. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC). עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה. דוחות כספיים אלו נערכו גם בהתאם להוראות סעיפים 38 ו-40 שבחוק הרשות והחלטות הרשות הנובעות מהן.

להלן השינויים העיקריים בנכסים ובהתחייבויות כפי שנכללו בדוחות ליום 31 בדצמבר, 2020 לעומת 31 בדצמבר, 2019:

מזומנים ושווי מזומנים והשקעות לזמן קצר

ליום 31 בדצמבר 2020 לרשות יתרת מזומנים והשקעות לזמן קצר בסך של 262 מיליוני ש"ח המורכבים בעיקר מיתרת מזומנים בבנק, זאת לעומת יתרה של 1,872 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. הירידה נובעת בעקבות משבר הקורונה עצירת הפעילות וההפסד השוטף שנגרם בעקבות המשבר.

נכסים שוטפים

ליום 31 בדצמבר 2020 לרשות יתרת נכסים שוטפים בסך של 460 מיליוני ש"ח המורכבים בעיקר מיתרת מזומנים לקוחות וחייבים אחרים, זאת לעומת יתרה של 2,167 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019.

נכסים לא שוטפים

ליום 31 בדצמבר 2020 לרשות יתרת נכסים לא שוטפים בסך של 5,530 מיליוני ש"ח המורכבים בעיקר מיתרת רכוש קבוע ורכוש אחר בלתי שוטף, זאת לעומת יתרה של 5,579 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. עיקר הירידה הינה בגין רכוש קבוע נטו, לאור הוצאות הפחת ומיעוט השקעות בתקופה. בנוסף חל גידול בגין נכסי תוכנית, נטו שעברו למצב של עודף של כ-110 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020 לעומת גירעון של 56 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019.

התחייבויות שוטפות

ליום 31 בדצמבר 2020 לרשות יתרת התחייבויות שוטפות בסך של 753 מיליוני ש"ח המורכבים בעיקר מיתרת התחייבויות לספקים וזכאים אחרים, זאת לעומת יתרה של 1,108 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. עיקר הירידה הינה מצמצום הפעילות הן השוטפת והן הפיתוח כחלק מהליך של הנהלת הרשות להתמודדות עם משבר הקורונה וירידה בפעילות.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

התחייבויות לא שוטפות

ליום 31 בדצמבר 2020 לרשות יתרת התחייבויות לא שוטפות בסך של 1,205 מיליוני ש"ח המורכבים בעיקר מיתרת הפרשות להתחייבויות משפטיות שעיקרן הן תביעות לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה (ראה גם באור 22 לדוחות הכספיים), וכן התחייבות בגין הטבות לעובדים, התחייבות אשר חושבו ע"י אקטואר מומחה, זאת לעומת יתרה של 1,266 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. עיקר הירידה נובעת מירידה של כ- 32 מיליון ש"ח בהתחייבות להטבות עובדים ובנוסף ירידה של כ- 29 מיליוני ש"ח ביתרת ההלוואה לזמן ארוך שנבעה עקב ירידה של שער החליפין של השקל מול הדולר ותשלום הקרן השוטפת.

קרנות (הון עצמי)

ליום 31 בדצמבר 2020 לרשות יתרת קרנות בסך של 4,032 מיליוני ש"ח, וזאת לעומת יתרה של 5,372 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. הירידה נובעת מהפסד שוטף השנה בסך 1,444 מיליוני ש"ח, רווח כולל אחר ממדידות מחדש בגין תוכנית להטבות עובדים בסך 93 מיליוני ש"ח ורווח כולל אחר בסך 11 מיליוני ש"ח בגין עסקאות גידור.

ה. תוצאות הפעילות העסקית

1. נתוני הפעילות הבינלאומית לשנת 2020 והתקופה המקבילה אשתקד:

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>שינוי ב %</u>	
	24,404,423	4,583,499	(81.2%)	נוסעים
	163,715	50,782	(69.0%)	מטוסים

2. הכנסות הרשות (במיליוני ש"ח):

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>שינוי ב %</u>	
	635	230	(63.8%)	אגרות ושירותים למטוסים
	1,858	363	(80.5%)	אגרות ושירותים לנוסעים
	1,649	410	(75.1%)	פעילות מסחרית
	4,142	1,003	(75.8%)	סה"כ הכנסות

סך ההכנסות ב 2020 הסתכמו ב 1,003 מיליוני ש"ח, אשר מהווים ירידה של כ- 76%. הירידה נובעת מהשלכות משבר הקורונה שהביאה לעצירה כמעט מוחלטת של ענף התעופה והתיירות הבינ"ל.

רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

3. הוצאות הרשות (במיליוני ש"ח):

<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>שינוי ב %</u>	
1,671	1,085	(35.1%)	שכר עבודה ונלוות
807	481	(40.4%)	אחזקה והפעלה
507	542	6.9%	הוצאות פחת
107	54	(49.5%)	דמי חכירה
163	115	(29.4%)	הנהלה וכלליות
1,219	19	(98.4%)	תמלוגים למדינה
(125)	123	(198.4%)	הוצאות (הכנסות) אחרות
4,349	2,419	(44.4%)	סה"כ

סך הוצאות הרשות בשנת 2020 הסתכמו ל- 2,419 מיליוני ש"ח לעומת 4,349 מיליוני ש"ח בשנת 2019. עיקר הירידה בהוצאות נובעת מירידה בתשלום תמלוגים למדינה. כמו כן חלה ירידה בהוצאות שכר ואחזקה בעקבות השלכות משבר הקורונה. בשנת 2020 הסתכמו ההוצאות אחרות לסך של 123 מיליון ש"ח שעיקרן הוצאות בגין פרישה מוקדמת של עובדים, לעומת הכנסות אחרות בסך 125 מיליון ש"ח בשנת 2019 שעיקרן רווח בגין התאמות של רכוש האחר.

4. ההפסד התפעולי בשנת 2020 הסתכם ל- 1,416 מיליון ש"ח לעומת הפסד תפעולי בסך של 207 מיליון ש"ח בשנת 2019.

5. הוצאות המימון, נטו בשנת 2020 הסתכמו ל- 28 מיליון ש"ח לעומת הכנסות מימון נטו, של 96 מיליון ש"ח בשנת 2019. עיקר השינוי נובע מרווח מניירות ערך סחירים, בשנת 2020 נוצר לרשות הפסד מניירות ערך סחירים ועסקאות פיננסיות אחרות בסך של כ- 6 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 96 מיליון ש"ח בשנת 2019.

6. ההפסד בשנת 2020 הסתכם ל- 1,444 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 111 מיליון ש"ח בשנת 2019.

7. רווח/הפסד כולל אחר

ההפסד הכולל בשנת 2020 הסתכם ל- 1,340 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל בסך של 527 מיליוני ש"ח אשתקד. עיקר ההפסד נובע מהפסד שוטף במהלך השנה. רווח/הפסד ממזידה בגין תוכנית להטבות לעובדים נובע בעיקר מרווחים/הפסדים אקטוארים המושפעים משינויים בריבית להיוון המחויבות האקטוארית. הריבית ששימש להיוון בשנת 2020 הינה 1.1% לעומת ריבית להיוון 1.09% בשנת 2019 (בשנת 2018 הריבית להיוון הייתה 2.4%).

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

ו. נזילות

תזרים המזומנים ששימש לפעילות שוטפת בשנת 2020 הסתכם ב- 1,205 מיליון ש"ח לעומת מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת בסך של 53 מיליון ש"ח בשנת 2019.

תזרים המזומנים שנבע מפעילות השקעה בשנת 2020 הסתכם ב- 927 מיליון ש"ח לעומת מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה בסך של 156 מיליון ש"ח בשנת 2019.

עיקר התזרים בשנת 2020 נבע מממוש השקעות הרשות בני"ע כדי לממן את פעילותה השוטפת והוצאות הפיתוח. בשנת 2020 השקיעה הרשות בנכסים קבועים סך של כ- 379 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 559 מיליון ש"ח בשנת 2019.

יתרת המזומנים ושווי מזומנים ליום 31 בדצמבר 2020 מסתכמת ב- 258 מיליון ש"ח לעומת 563 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

ז. מקורות מימון

יתרת ההלוואות מבנקים ליום 31 בדצמבר 2020 מסתכמת ב- 51 מיליון דולר.

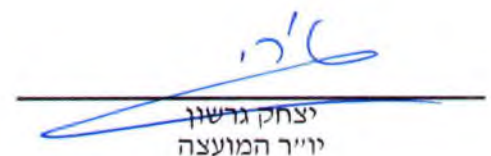
כמו כן תוקן חוק הרשות, כך שמאפשר לרשות לקבל מלוות הן למטרות פיתוח והן מלוות לשם מימון פעילותה השוטפת, להנפיק למטרות אלה אגרות חוב ובלבד שהסכום הכולל של המלוות ושל איגרות החוב שתקבל הרשות לא יעלה על 3.1 מיליארד ש"ח.

בהתאם לכך חתמה הרשות על מסגרות אשראי לזמן קצר עם מספר תאגידיים בנקאיים, בהיקף כולל של 2 מיליארד ש"ח. מטרת מסגרות אשראי אלו לממן את פעילותה של הרשות בזמן הקצר נוכח משבר הקורונה וזאת לתקופה של שנה עד לסיום עבודת המטה של הנהלת הרשות לגיוס חוב לטווח ארוך.

עד לתאריך 24 במאי 2021, נוצלו על ידי הרשות סך של 465 מיליוני ש"ח מתוך מסגרות האשראי כאמור.

מועצת הרשות מודה להנהלת הרשות ולעובדיה על עבודתם המסורה ועל תרומתם להתפתחות הרשות ולקידום עסקיה.

יעקב גנות
המנהל הכללי

יצחק גרשון
יו"ר המועצה

8 ביוני, 2021.

רשות שדות התעופה בישראל

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2020

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות רווח והפסד
5	דוחות על הרווח הכולל
6	דוחות על השינויים בקרנות
7-9	דוחות על תזרימי המזומנים
10-87	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים
לחברי המועצה והנהלה של
רשות שדות התעופה בישראל

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בקרנות והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המועצה והנהלה של הרשות. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג - 1973. על - פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המועצה והנהלה של הרשות וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הרשות לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בקרנות ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2א' ו- ב' לדוחות הכספיים בדבר משבר הקורונה והשפעתו על מצבה הכספי של הרשות, אשר הוביל לירידה של כ- 81% בתנועת הנוסעים וירידה של כ- 76% בהכנסות הרשות בשנת 2020. הביאור כולל בין היתר את תכניות ההנהלה לצמצום מסגרות ההוצאה, הגדלת מסגרות האשראי הקיימות לאחר קבלת אישור ממשלה וגיוס חוב לטווח ארוך בכדי לפרוע את התחייבויותיה השוטפות של הרשות. בהתאם לאמור בביאור, מימוש תכניות אלה תלוי בין היתר בגורמים שאינם בשליטתה של הרשות. לפיכך, במצב זה קיימים ספקות משמעותיים ליכולתה של הרשות לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות במהלך העסקים הרגיל. הגורמים המפורטים לעיל ביחד עם גורמים נוספים המנויים בביאור הנ"ל מעוררים ספקות משמעותיים בדבר המשך קיומה של הרשות כעסק חי. בדוחות הכספיים לא נכללו כל התאמות לגבי ערכי הנכסים וההתחייבויות וסיווגם, שיתכן ותהיינה דרושות אם הרשות לא תוכל להמשיך ולפעול כעסק חי.

בכבוד רב,
RSM שיף הזנפרץ ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 8 ביוני, 2021

RSM שיף הזנפרץ ושות' רואי חשבון | www.rsmisrael.co.il

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
 AUDIT | TAX | CONSULTING

תל אביב - משרד ראשי
 דרך מנחם בגין 52, מגדל סנוול
 תל אביב, 6713701
 טל: 03-7919111
 פקס: 03-7919112

חיפה
 דרך העצמאות 82
 חיפה, ת"ד 1632, 3101501
 טל: 04-8671926
 פקס: 04-8668103

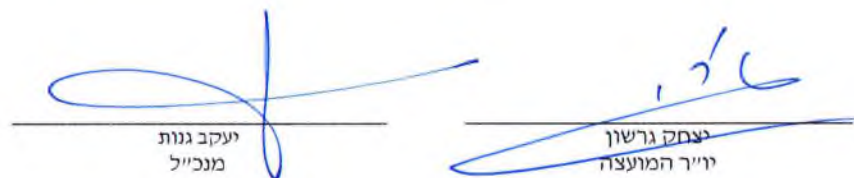
RSM שיף הזנפרץ ושות' רואי חשבון הינה עמאית החברה RSM international, התחייבות של פירמות שיף רואי חשבון העולמית בניהול עצמי RSM international. RSM שיף הזנפרץ ושות' רואי חשבון אינה מתקיימת באין היתר. RSM שיף הזנפרץ ושות' רואי חשבון מספקת שירותי רואי חשבון ורואי חשבון עמאית ורואי חשבון עמאית בישראל. כל המידע פועל על אחריותם של RSM international ושות' רואי חשבון. RSM שיף הזנפרץ ושות' רואי חשבון אינה מספקת שירותי רואי חשבון ורואי חשבון עמאית בישראל.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		באור	ליום 31 בדצמבר		באור
2019	2020		2019	2020	
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
התחייבויות שוטפות					
8	7	11,ט3	563	258	5
20	19	14	97	---	6
395	220	15	1,212	4	7
560	419	16	12	20	8,24
19	19	17	249	97	9
50	69	18	12	60	10
56	---	21	22	21	13
<u>1,108</u>	<u>753</u>		<u>2,167</u>	<u>460</u>	
התחייבויות לא שוטפות					
7	3	11,ט3	15	10	11,ט3
681	687	18	---	110	21
170	141	19	5,214	5,060	12
48	46	20	350	350	13
360	328	21	---	---	25
<u>1,266</u>	<u>1,205</u>		<u>5,579</u>	<u>5,530</u>	
התחייבויות תלויות והתקשרויות					
קרנות					
5,363	4,012				
9	20				
<u>5,372</u>	<u>4,032</u>				
<u>7,746</u>	<u>5,990</u>		<u>7,746</u>	<u>5,990</u>	
סה"כ התחייבויות וקרנות					
נכסים שוטפים					
נכסים לא שוטפים					
סה"כ נכסים					

זאכי חבושה
סמנכ"ל לכלכלה וכספים

יעקב גנות
מנכ"ל

יעחק גרשון
יו"ר המועצה

8 ביוני, 2021
תאריך אישור הדוחות הכספיים

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	באור
מיליוני ש"ח			
הכנסות			
589	635	230	א23
1,711	1,858	363	ב23
1,531	1,649	410	
3,831	4,142	1,003	
הוצאות			
1,563	1,671	1,085	
730	807	481	ד23
386	507	542	11-13
97	107	54	ב16
158	163	115	ה23
1,162	1,219	19	1
24	(125)	123	ו23
4,120	4,349	2,419	
(289)	(207)	(1,416)	
הפסד תפעולי			
12	110	---	
(74)	(14)	(28)	
(62)	96	(28)	ז23
הפסד לפני מיסים			
(351)	(111)	(1,444)	
4	---	---	ט25
(347)	(111)	(1,444)	
הפסד			

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
מיליוני ש"ח			
(347)	(111)	(1,444)	הפסד
35	(494)	93	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים
(94)	78	11	רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו
<u>(406)</u>	<u>(527)</u>	<u>(1,340)</u>	סה"כ הפסד כולל לשנה

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל

דוחות על השינויים בקרנות

סה"כ	קרן בגין גידור תזרימי מזומנים, נטו	קרן לפיתוח והרחבת השרותים	
מיליוני ש"ח			
6,305	25	6,280	יתרה ליום 1 בינואר 2018
(347)	---	(347)	העברה מדוח רווח והפסד
35	---	35	מדידות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים
(94)	(94)	---	העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מזומנים, נטו
5,899	(69)	5,968	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
(111)	---	(111)	העברה מדוח רווח והפסד
(494)	---	(494)	מדידות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים
78	78	---	העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מזומנים, נטו
5,372	9	5,363	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
(1,444)	---	(1,444)	העברה מדוח רווח והפסד
93	---	93	מדידות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים
11	11	---	העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מזומנים, נטו
4,032	20	4,012	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		

			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			הפסד
(347)	(111)	(1,444)	התאמות הדרושות כדי להציג את
660	164	239	המזומנים מפעילות שוטפת (נספח א')
313	53	(1,205)	מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) לפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(773)	(559)	(379)	השקעה בנכסים קבועים
77	(20)	97	השקעות מיועדות
347	423	1,208	השקעות לזמן קצר, נטו
--- (*)	--- (*)	1	תמורה ממימוש נכסים קבועים
(349)	(156)	927	מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(18)	(18)	(19)	פרעון התחייבויות מתאגידים בנקאיים לזמן ארוך
---	(9)	(8)	פרעון התחייבות בגין חכירה
(18)	(27)	(27)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(54)	(130)	(305)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
747	693	563	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
693	563	258	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

(*) פחות ממיליון /

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל דוחות על תזרימי המזומנים

נספח א'

התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:

386	507	542	
(3)	(7)	---	
(58)	(96)	(105)	פחת והפחתות
---	1	---	הכנסות מראש
---	---	---	שינוי בהטבות לעובדים ונכסי תוכנית, נטו
19	(17)	(11)	הפסד (רווח) הון ממכירת רכוש קבוע
		(*)	הפסד (רווח) מהפסקת חוזי חכירה
			שינוי בהתחייבויות לתאגידי בנקאיים
			שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
5	(2)	(1)	שינוי במלאי חומרי אחזקה
27	(35)	152	שינוי בלקוחות
204	100	(48)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
148	(196)	(175)	שינוי בספקים ונותני שירותים
(32)	(130)	25	שינוי בהפרשות
11	(13)	3	מכשירים פיננסיים נגזרים
(47)	52	(143)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
660	164	239	

(*) פחות ממיליון

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על תזרימי המזומנים

נספח ב'
פעילות שלא במזומן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		

34	(205)	---
----	-------	-----

הפרשות ועדכונים בגין רכוש קבוע ורכוש אחר

1,200	(1,200)	---
-------	---------	-----

שינוי ייעוד השקעות זמן קצר

תשלומי ותקבולי ריבית ומיסים

מזומנים ששולמו במשך השנה עבור:

17	14	13
----	----	----

ריבית

10	12	9
----	----	---

מסים על הכנסה

מזומנים שהתקבלו במשך השנה עבור:

69	51	24
----	----	----

ריבית

4	---	---
---	-----	-----

מסים על הכנסה

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי

הרשות ותפקידיה

- א. רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") הוקמה על פי חוק רשות שדות התעופה, התשלי"ז - 1977 (להלן: "חוק הרשות") והחלה לפעול ביום 15 ביוני 1977.
- ב. תפקידי הרשות בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות הינם להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את שדות התעופה שפורטו בתוספת לחוק הרשות [בן-גוריון, חיפה, יצחק בן-יעקב (מחניים), הרצליה על שם מודי אלון ורמון על שם אילן ואסף רמון]. לבצע בהם פעולות תכנון ובניה ולתת להם שירותים נלווים. כמו כן, מוטל על הרשות לתכנן ולהקים שדה תעופה שנקבע בתוכנית אב של שדות תעופה שאישר שר התחבורה וכן לנקוט באמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם. בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראות שעה) (תיקון), התשי"ם – 1980, על הרשות להחזיק, להפעיל לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים.
- ג. בתאריך 30 באפריל 2018 קיבלה מועצת הרשות החלטה לפיה היא ממליצה בפני שר התחבורה לגרוע את שדה תעופה עטרות מרשימת השדות אשר באחריות רשות שדות התעופה.
בתאריך 3 בדצמבר 2018 פורסם ברשומות, צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק), התשע"ח-2018 בדבר גריעת שדה תעופה עטרות מהתוספת לחוק.
- ד. בתאריך 1 ביולי 2019 בהתאם להודעתו של שר הביטחון, הופסקה הפעילות התעופתית בשדה התעופה דב הוז.
- ה. בתאריך 7 בדצמבר 2020 פורסם ברשומות, צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק), התשפ"א-2020 בדבר גריעת שדה תעופה אילת מהתוספת לחוק.
- ו. בהתאם לאמור בחוק הרשות, הרשות נתונה לפיקוח הכללי של שר התחבורה, וכן לפיקוח ובקרה של רשות תעופה אזרחית מכוח חוק הטיס, התשע"א-2011. האגרות משולמות לרשות עבור השימוש בשדות התעופה ועבור שירותים אחרים הניתנים על ידה. תעריפי האגרות נקבעים על ידי שר התחבורה בתקנות הטעונות אישור ממשלה וועדת הכלכלה של הכנסת.
- ז. סעיף 7 לחוק הרשות קובע, כי קו מנחה בפעולות הרשות הוא לנהל את כלל שדותיה, ועד כמה שניתן - כל שדה תעופה משדותיה, על יסוד חישובים כלכליים וכמפעל הנושא את עצמו.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

הרשות ותפקידיה - (המשך)

ח. על פי סעיף 40 לחוק הרשות, עודף ההכנסות על ההוצאות ישמש ליצירת קרנות לחידוש המבנים, המתקנים והציוד, לפיתוח שדות התעופה והרחבת השירותים.

ט. בהתאם לחוק הרשות, התחייבה ממשלת ישראל להעביר לרשות, מקרקעין, מיטלטלין ושאר נכסים וזכויות של המדינה, שנמצאו בתחומי שדות התעופה ערב תחילתו של חוק הרשות. כמו כן התחייבה ממשלת ישראל להעביר לרשות את כל הזכויות והסמכויות של המדינה וכל החובות וההתחייבויות המוטלות על המדינה בהסכמים, בהתקשרויות ובעסקאות שהיו בני תוקף לגבי שדות התעופה ערב תחילתו של חוק הרשות.

בעקבות החתימה על הסדר העברת הנכסים, נחתם ביום 16 בנובמבר 2004 הסכם חכירה עם רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י"), אשר הסדיר את הזכויות במקרקעי שדות התעופה של הרשות עד לשנת 2026, עם זכות הארכה לתקופה של 49 שנים (ראה באור 16 ב'). בהתאם לסעיף 46 לחוק הרשות אישרה ועדת הכלכלה של הכנסת ביום 6 בדצמבר, 2005 את ההסכם.

י. ביום 31 לינואר 2013, חתמה הרשות עם רמ"י על תוספת להסכם החכירה מיום 16 בנובמבר 2004, לפיו שדה התעופה רמון שבתמנע התווסף לרשימת השדות בהגדרת המקרקעין ושדות התעופה בהסכם המקורי, תנאי ההסכם העיקרי יחול גם על שדה תעופה רמון.

יא. ביום 1 בינואר 1997 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ז - 1996. במסגרת חוק זה בוטל סעיף 48 לחוק הרשות אשר קבע כי דין הרשות לעניין מסים כדין המדינה. כמו כן ביטל החוק את הפטורים ממסים וקבע שורה של הוראות ייחודיות לרשות לצורך חישוב הכנסתה החייבת.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

מסופי הגבול היבשתיים

- א. בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה), התש"ס – 1980, על הרשות להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים עם מצרים - טאבה וניצנה, מסופי הגבול עם ירדן - יצחק רבין, גשר אלנבי ונהר הירדן (להלן: "מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים"). חוק הרשות קובע, כי "שר התחבורה רשאי בצו, בהתייעצות עם המועצה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להוסיף מסוף מעבר לרשימה שבתוספת או לגרוע ממנה".
- ב. בתאריך 16 ביולי 2007, נחתם הסכם בין הרשות לבין משרד האוצר בדבר הארכת "סיכום רשת הביטחון" עד ליום 31 בדצמבר 2007.
- במסגרת ההסכם נקבע שבמידה והוצאות תפעול מסופי הגבול היבשתיים בתוספת ההשקעות בציווד ובמבנים, גבוהות מהכנסות מסופי הגבול היבשתיים - ימומן ההפרש על ידי הממשלה. במידה ויהיה עודף הכנסות על הוצאות הכוללות השקעות, העודף יוחזר לממשלה (להלן: "רשת הביטחון").
- ג. הרשות ומשרד האוצר קיימו דיונים באשר להארכת ההסכם להפעלת מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים וזאת בתחולה מיום 1 לינואר 2008. עד לחתימה על הסכם חדש בנושא, פעלו הצדדים בהתאם לסיכום דיון מיום 9 לנובמבר 2009 בין משרד האוצר לבין הרשות שבו הוחלט כדלקמן:
1. הרשות ממשיכה להפעיל את מסופי הגבול שבאחריותה בהתאם לכללים שהיו נהוגים בתקופה שקדמה ליום 31 לדצמבר 2007.
 2. עודף ההכנסות על ההוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח לשנת 2008 עמד על כ- 24.4 מיליון ש"ח.
 3. הסכום בסעיף 2 ועודף ההכנסות שיווצר משנת 2009 יישאר בידי הרשות עד לסיכום סופי לגבי התקופה מיום 1 לינואר 2008. הסכומים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן.
 4. ייעוד העודפים הנייל הינו למימון פעילות הפיתוח, למימון תביעות המתבצעות בעקבות הליכים משפטיים ולמימון גירעונות שוטפים עתידיים במסופי הגבול.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

מסופי הגבול היבשתיים - (המשך)

ד. בתאריך 12 במרץ 2020 נחתם הסכם בין המדינה לרשות בדבר מימון ההפעלה והפיתוח של מעברי הגבול היבשתיים, להלן עיקרי ההסכם:

1. הרשות תגיש בכל שנה עד ליום 31 ביולי של השנה שקדמה לשנת התקציב הצעת תקציב שנתית.

2. בתום כל שנה קלנדרית יערך תחשיב של ההכנסות וההוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח של מעברי הגבול באותה שנה. התחשיב יוגש בסמוך למועד אישור הדוחות הכספיים של הרשות ולא יאוחר מ-30 יום לאחר אישור הדוחות הכספיים.

3. קרן עודפים – אם בעקבות הצעת התקציב השוטף והצעת תקציב הפיתוח השנתית של מעברי הגבול צפויה יתרת העודפים (להלן: "עודף מינימאלי") שנצברו בקרן מעברי הגבול לרדת מסכום של 15 מיליון ש"ח, יפעלו הצדדים להתאים את התקציב ככל שניתן על מנת שלא יפחת מהעודף המינימאלי.

4. פיקדון "רשת הביטחון" – במידה ויווצר גרעון בקרן העודפים לאחר שמולאו כלל התנאים שסוכמו בהסכם, יועבר לרשות פיקדון בגובה הפער. פיקדון זה יועבר לאחר 3 שנים מהיווצרות הגרעון. זאת במידה שהגרעון לא כוסה בתוך 3 שנים לאחר היווצרותו.

5. אם יצטברו בקרן הייעודית עודפים לאחר קבלת הפיקדון, על פי דרישת משרד האוצר יוחזר הפיקדון עד לגובה היתרה בקרן.

6. במידה ויגרעו מעברי הגבול מחוק הרשות ולא יצטברו עודפים יקוזז החוב שנצבר בגינם מהקרן, במידה ויצטברו עודפים יוחזרו למדינה.

7. תוקף ההסכם – יחול לשנים 2020 עד 2024, תוקף ההסכם יוארך ב-5 שנים נוספות, אלא אם אחד הצדדים יודיע על סיומו לפני תום התקופה.

ה. הכנסות והוצאות התפעול של מסופי הגבול היבשתיים אינן מוצגות בדוחות רווח והפסד (ראה באור 10 ב').

ו. פעילות מסופי הגבול היבשתיים רשומה כמלכ"ר לעניין מע"מ.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

שינויים ותיקוני חקיקה בחוק הרשות

במסגרת חוקי ההתייעלות שחוקקו בשנים האחרונות תוקן חוק הרשות. להלן עיקרי התיקונים:

א. תמלוגים המשולמים לממשלת ישראל -

א.1. לחוק הרשות התווסף סעיף 40 לפיו תשלם הרשות באופן חד פעמי תמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסה מאגרות ומשירותים תעופתיים לנוסעים ומטוסים. תשלום התמלוגים בפועל בגין סעיף זה, יתבסס על הכנסות הרשות לשנת 2016 (37.5% מהכנסות הרשות לשנת 2016). תוספת התמלוגים בגין השנים 2016-2018 מסתכמת לסך של כ-610 מיליוני ש"ח. תמלוגים אלה נזקפו כהוצאה בדוחות הכספיים לשנים 2016-2018.

א.2. לחוק הרשות התווסף סעיף 40ג, שבמסגרתו תשלם הרשות למדינה תמלוגים נוספים בשנים 2017 עד 2019 בסך של 2,880 מיליון ש"ח כדלקמן:

1. בשנת 2017 ישולמו 740 מיליון ש"ח. סכום זה שולם עד לתום שנת 2017.

2. בשנת 2018 ישולמו 940 מיליון ש"ח. סכום זה שולם עד לתום שנת 2018.

3. בשנת 2019 ישולמו 1,200 מיליון ש"ח. סכום זה שולם עד לתום שנת 2019.

א.3. לחוק הרשות התווסף סעיף 40א לפיו החל משנת 2020 תשלם הרשות למדינה, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום ההכנסה החייבת השנתית שהגדרתה בחוק. סברה מועצת הרשות, כי בשנה מסוימת, קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים ימנע מהרשות לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, רשאית מועצת הרשות לפנות לשר התחבורה והאוצר בבקשה להפחית את שיעורי התמלוגים. פנתה המועצה כאמור, רשאים שרי האוצר והתחבורה להורות על הפחתת שיעורי התמלוגים באם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. הודעה על כך תימסר לוועדת הכספים של הכנסת.

א.4. תשלומי התמלוגים לפי סעיפים 40א עד 40ג לחוק הרשות, יותרו בניכוי לצרכי מס בשנת המס שבה שולמו.

ב. סעיף 58א לחוק הרשות תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל. בתאריך ה-6 באפריל 2020 התקבל אישור מרשות המיסים בדבר הפטור על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 וזאת בהתאם לתנאים שנקבעו באישור.

ג. כל נכסי הרשות בנמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשויות מקומיות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

שינויים ותיקוני חקיקה בחוק הרשות (המשך)

ד. תיקון מספר 12 לחוק הרשות בדבר גיוס הלוואות לפעילות השוטפת - בתאריך 26 לאוקטובר 2020 אושר בכנסת תיקון מספר 12 לחוק הרשות לפיו יתאפשר לרשות גיוס הלוואות גם לפעילותה השוטפת. תיקון החוק מאפשר לרשות שדות התעופה לקבל מלוות הן למטרות פיתוח והן מלוות לשם מימון פעילותה השוטפת, להנפיק למטרות אלה אגרות חוב ובלבד שהסכום הכולל של המלוות ושל איגרות החוב שתקבל הרשות בתקופה האמורה לא יעלה על 3.1 מיליארד ש"ח. הרשות תהיה רשאית לקבל מלוות כאמור מיום תחילתו של חוק זה ועד ליום 30 ביוני 2022. המלוות ותנאיהן והנפקת אג"ח ותנאיהן טעונים אישור הממשלה, אישורים אלה יינתנו לפי הצעת שרי התחבורה והאוצר ובשים לב למצבה הכספי של הרשות ולצפי לעניין יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה לפי תנאי המלווה והאג"ח וכן לצפי לעניין היקף הפעילות בענף התעופה. כמו כן תוקן החוק כך שבחישוב התמלוגים של כל שנה, החל משנת 2023, יופחת מהרווח השנתי הנקי החזר קרן המלוות, ובלבד שסכום הניכוי לא יעלה על 2.5 מיליארד ש"ח, אולם בשנה שבה תנועת הנוסעים הבינלאומית בנתבי"ג תעלה על 24 מיליון נוסעים בשנה, לא יופחת החזר הקרן המלוות מהרווח השנתי לצורך חישוב התמלוגים בעבור כל שנה מאותה שנה ואילך. עד לתאריך החתימה על הדוחות גייסה הרשות סך של 252 מיליוני ש"ח.

החלטת ממשלה 1873 מיום 11 לאוגוסט 2016

במסגרת החלטת הממשלה נקבע כדלקמן:

- א. הרשות תהיה פטורה מתשלום בגין הוצאות ביקורת גבולות עד לסכום של 60 מיליון ש"ח בשנה, בשנים 2018-2027.
- ב. מתן פטור מכלל האגרות לפי תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991, לשדה התעופה רמון. משך הפטור יהיה שלוש שנים מיום הפעלת השדה.

ביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור

הרשות מבוטחת בביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור באמצעות חברות ביטוח בינלאומיות בגבול אחריות של 1 מיליארד דולר.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

פיתוח שדות תעופה ופרויקטים

תקציב הפיתוח של רשות שדות התעופה לביצוע פרויקטים שונים ממומן ממקורות עצמיים של הרשות. תקציב הפיתוח לפעילות תעופתית מיועד לפרויקטים לשיפור הבטיחות, הביטחון ושמירה על רמת השירות ובתוך כך גם שיפור התשתיות התעופתיות והגדלת הקיבולת. הצעת תקציב הפיתוח לשנים 2021 ואילך מסתכמת לסך של 5,408 מיליוני ש"ח (לא כולל פיתוח מסופי הגבול). מתוך סכום זה מוקפאים סך של 4,089 מיליוני ש"ח עד לקבלת אישור נוסף בכתב מנציגי האגף לתכנון כלכלי במשרד התחבורה ואגף התקציבים במשרד האוצר ומועצת הרשות. להלן פירוט פרויקטים עיקריים לשנת 2021 ואילך:

1. תכנון והקמת תשתיות טרמינליות נוספות להגדלת הקיבולת של נתביג – 2,180 מיליון ש"ח (מתוכו מוקפא 2,140 מיליוני ש"ח).
2. החלפה והתאמת מערכות המיון ומערכות הבידוק הטכנולוגי לדור מתקדם ולגידול בתנועה - 387 מיליון ש"ח (מתוכו מוקפא סך של 62.5 מיליוני ש"ח).
3. החלפה, שדרוג והתאמת מכונות בידוק LEVEL 3 - 215 מיליון ש"ח.
4. התאמת טרמינל 1 לגידול בתנועת הנוסעים – 179 מיליון ש"ח.

שדה תעופה רמון על שם אילן ואסף רמון בתמנע

ביום 24 ליולי 2011 התקבלה החלטת ממשלה בדבר מימון, הקמה והפעלת שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי בתמנע למרחב אילת. ההחלטה הינה המשך להחלטות ממשלה קודמות, מיום 1 לפברואר 2009 ומיום 8 ליולי 2010. להלן תמצית החלטת הממשלה מיום 24 ליולי 2011:

- א. בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות, נקבע כי הרשות תקים שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי למרחב אילת בתמנע, וכי על שר התחבורה להוסיף את שדה תעופה תמנע לתוספת בחוק הרשות.
- ב. מימון הפרויקט יחול במלואו על הרשות והיא תהיה רשאית לגייס חלק מעלות הפרויקט ממקורות חיצוניים. כמו כן הרשות תהיה רשאית להגיע להסדר עם רמ"י, אשר במסגרתו מימון חלק מהפרויקט יהיה באמצעות השבת המקרקעין של שדה התעופה הקיים באילת.
- ג. רמ"י תחכיר לרשות את השטחים הדרושים להקמת הפרויקט בהתאם לעקרונות הנהוגים בין הרשות לרמ"י.
- ד. בתאריך 18 לאפריל 2012 פורסם ברשומות צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק) התשע"ב-2012 לפיו התווסף שדה התעופה רמון.
- ה. גבולות המקרקעין ותנאי החכרתם נקבעו בהסכם חכירה שנחתם בתאריך 31 בינואר 2013.
- ו. החל מחודש פברואר 2019 נפתח השדה בצורה מדורגת לפעילות תעופתית.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

חוזה להעברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה תעופה רמון

א. בתאריך 27 לספטמבר 2016 חתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל לפיו מתחייבת הרשות למסור את החזקה בשטח של שדה תעופה אילת, תוך 180 ימים ממועד ההפעלה הצפוי של שדה התעופה רמון. בהתאם להסכם התחייבה רשות מקרקעי ישראל לשלם לרשות עלויות הגירה ופינוי שיאפשרו להקים מחדש בשדה התעופה רמון את המתקנים המשמשים אותה בשדה תעופה אילת, בסכום כולל של כ- 363 מיליוני ש"ח. עלויות ההגירה והפינוי ישולמו כדלקמן:

1. 120 מיליון ש"ח לא יאוחר מ-60 ימים מיום חתימת ההסכם.
2. 120 מיליון ש"ח עם דיווח הרשות על השלמת הקמתו של שדה תעופה רמון.
3. 113 מיליון ש"ח עם השלמת פינוי שדה תעופה אילת.
4. 10 מיליון ש"ח ישולמו במועד סיום עבודות טיהור הקרקע והמים בשדה תעופה אילת.

עד ליום 31 בדצמבר 2019 קיבלה הרשות את מלוא הסכום. בהתאם לחוות דעת חשבונאית שקיבלה הרשות, דמי ההגירה בסך של 353 מיליון ש"ח הוצגו בקיזוז מעלות הבנייה של שדה תעופה רמון.

ב. עוד בטרם חתימת ההסכם פנתה הרשות למחלקה המקצועית ברשות המיסים בבקשה להכרעה מקדמית בשאלת המיסוי החל על ההסכם. ביום 25 למרץ 2018 ניתנה עמדת רשות המיסים לפיה מדובר במכירת זכות במקרקעין החייבת במס. הרשות ורמ"י סבורות כי ההסכם אינו בגדר מכירה של זכות במקרקעין, כהגדרתה בחוק מיסוי מקרקעין. הרשות רשמה בספריה בשנת 2016 הפרשה למס בסך של 88 מיליון ש"ח. בתאריך 27 לנובמבר 2018 הוציאה רשות המיסים שומת מס לרשות בסכום כולל של כ- 91 מיליון ש"ח לא כולל ריבית והפרשי הצמדה. בתאריך 28 לפברואר 2019 הגישה הרשות השגה על שומה זו. בתאריך 27 לפברואר 2020 דחתה רשות המיסים את השגת הרשות וקבעה שדמי ההגירה שקיבלה הרשות מרמ"י הינה מכירה של זכות במקרקעין ולכן חייבת במס. בתאריך 31 לינואר 2021 הגישה הרשות ערעור על החלטה זו. קדם משפט נקבע ליום 30 במאי 2021.

ג. בחודש יולי 2019 חתמה הרשות עם רמ"י ועיריית אילת על הסכם, להעברת האחריות לפינוי וטיהור הקרקע מהרשות לעיריית אילת. על פי ההסכם, עיריית אילת קיבלה את הקרקע כפי שהיא ותישא באחריות לפינוי וטיהור הקרקע. תמורת פינוי וטיהור הקרקע שילמה הרשות לעיריית אילת 15 מיליון ש"ח, ובנוסף תשלם הרשות לעיריית אילת 5 מיליון ש"ח בהתאם להתקדמות העבודות לפינוי וטיהור הקרקע וכל זאת בתיאום עם רמ"י.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

תוכנית מתאר לשדה תעופה מחניים (תת"ל 75)

הרשות קידמה בוועדה לתשתיות לאומיות את תת"ל 75. בתאריך 3 במרץ 2021 אושרה התוכנית בממשלה. על מנת לאפשר את קידום התוכנית נחתם הסכם עם קיבוץ מחניים לפיו הרשות תממן את עלות המיגון האקוסטי למבנים זכאים בכפוף להסרת התנגדותם לתוכנית. כתנאי להעברת התוכנית לאישור הממשלה, חתמה הרשות בתאריך 3 בדצמבר 2020 על כתב שיפוי לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה. בהתאם לחוק, ניתן להגיש תביעות בתוך 3 שנים מאישור התכנית. הנהלת הרשות ביצעה הפרשה בדוחות הכספיים בסך של 50 מיליון ש"ח עבור תביעות לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה והפרשה בסך של 5 מיליון ש"ח עבור מיגון אקוסטי למבנים.

תוכנית מתאר לשדה תעופה חיפה (תת"ל 80)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 ובהתאם לדרישות חוק תכנון ובניה, נדרשת הרשות להסדרה סטטוטורית של שדה תעופה חיפה. שדה תעופה חיפה מעוגן כיום בתוכנית מנדטורית שאינה כוללת את כל שטחו. לפיכך מקדמת הרשות תוכנית תשתית לאומית ('יתת"ל 80'). כתנאי לאישור התוכנית תידרש הרשות להפקיד כתב שיפוי בגין תביעות צפויות מכוח סעיף 197 לחוק התכנון והבניה. כיום הרשות מקדמת את תת"ל 80, לאחר שהתכנית עוכבה פרק זמן ממושך בשל רצונה של עיריית חיפה להאריך את המסלול ואף התנתה בכך את היתרי הבניה הנדרשים לשם קליטת הפעילות משדה תעופה הרצליה.

העברת פעילות התעופה הכללית משדה תעופה הרצליה לשדה תעופה חיפה

בהתאם להחלטת המועצה הארצית לתכנון ובניה מיום 4 לדצמבר 2018, תוכנית המתאר הארצית הזמנית המקודמת בימים אלו לשדה תעופה הרצליה תפקע עם אישור תוכנית לפיתוח למגורים או הוצאת היתר בניה למגורים על שטח השדה או עם קבלת רישיון הפעלה לשדה תעופה חלופי לתעופה הכללית, לפי המוקדם מבין המועדים.

על מנת לאפשר רצף פעילות מיום הפסקת פעילות ש"ת הרצליה ועד להקמת והפעלת ש"ת חדרה מזרח, חתמה הרשות בחודש אוקטובר 2017 על סיכום עקרונות עם משרד האוצר, חברת נמלי ישראל (להלן: חני"י), רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י) ועיריית חיפה אשר דן בחלוקת שטחי בית הספר הטכני בחיפה וחלוקתם בין הרשות לחני"י. סיכום זה מסדיר הן את המענה הזמני והחלקי שיינתן בשדה תעופה חיפה לפעילות שתתפנה משדה תעופה הרצליה, הן את קבלת השטחים הנחוצים לתת"ל 80 והן את עקרונות הקמתו של שדה תעופה "חדרה מזרח" (להלן: "סיכום 2017") שעקרונותיו כדלקמן:

- א. עד חודש ספטמבר 2019 תעתיק הרשות את פעילות התעופה הכללית באופן חלקי וזמני מהרצליה לחיפה. ככל שעד לספטמבר 2019 לא תושלם העתקת הפעילות מסיבות שאינן תלויות ברשות – המועד ידחה.
 - ב. רשות מקרקעי ישראל תשלם לרשות עלויות הגירה לצורך הכשרה חלקית וזמנית של שדה תעופה חיפה לקליטת הפעילות המועברת משדה תעופה הרצליה בסך של 130 מיליון ש"ח.
 - ג. מתוך כלל שטחי בית הספר הטכני, הרשות תקבל לצורך קליטת הפעילות משדה תעופה הרצליה כ- 33 דונם ושטח נוסף של כ- 27 דונם שיוקצה לתקופה מוגבלת של עד 25 שנים או עד הפעלת ש"ת חדרה מזרח, לפי המוקדם מבין המועדים.
- בנוסף תקבל הרשות שטח נוסף של כ- 253 דונם הנדרשים ליישום תת"ל 80.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

העברת פעילות התעופה הכללית משדה תעופה הרצליה לשדה תעופה חיפה (המשך)

- ד. עיריית חיפה תאשר את היתרי הבניה הנדרשים לשם קליטת הפעילות בש"ת חיפה.
- ה. במקביל לסיכום העקרונות, נחתם הסכם בין הרשות למשרד הביטחון (להלן: "הסכם בין הרשות למשרד הביטחון"), המסדיר את מועדי פינוי שטחי בית הספר הטכני הנדרשים להכשרה מיידית של מסלול ההסעה ושטח ה-27 דונם המיועד לרחבות חניה למטוסים שימשו כחלק מהשטחים הנדרשים לקליטת הפעילות משדה תעופה הרצליה. בהסכם זה לא נקבע מועד פינוי כלל שטחי הבסיס, המהווה תנאי לקבלת שטח ה-253 דונם, כמפורט בסעיף 3 לעיל.
- ו. בתוך שנה מיום חתימת סיכום העקרונות ייחתם הסכם פרטני בין הרשות לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י") במסגרתו תישא רמ"י בעלויות פינוי שדה הרצליה וכן תתקצב רמ"י את הליכי הכנת תת"ל 74 לרבות הליכי התכנון, רכישת הקרקע והעתקת התשתיות והפעילות לאתר הנבחר.
- ז. לאחר 180 יום מהפסקת הפעילות בשדה התעופה הרצליה, הרשות תשיב את הקרקע לרמ"י, עלות הפינוי והשיקום יחולו על רמ"י.

בהתאם לסיכום מ-2017, הרשות הגישה בקשות להיתרי בניה לרשות הרישוי חיפה, בקשות אלה לא אושרו על אף הסיכום. לאחר שנבחנו החלופות המשפטיות להוצאת ההיתרים, הוחלט כי קליטת פעילות התעופה הכללית מהרצליה תבוצע מכוח תת"ל 80 (ראה לעיל). כמו כן קודמו הסכמי הרשאה במקרקעין בהתאם לחלוקת המקרקעין לפי סיכום העקרונות משנת 2017 וההסכם בין הרשות למשרד הביטחון.

הסכם בין הרשות למשרד הביטחון

בתאריך 17 לאוקטובר 2017 חתמה הרשות עם משרד הביטחון על הסכם אשר מסדיר את הקבלה והשימוש בשטחים שיוקצו על ידי משרד הביטחון לרשות לצורך העתקת הפעילות של התעופה הכללית לשדה תעופה חיפה. להלן עיקרי ההסכם:

- א. משרד הביטחון יעמיד לרשות, ללא תמורה, את המקרקעין הנדרשים להעתקת הפעילות.
- ב. הרשות תבצע ותממן את עבודות הבינוי, תשלום האגרות, ההיטלים והמיסים שיוטלו על השטחים הכלולים בהסכם באמצעות דמי ההגירה שתקבל הרשות מרמ"י.
- ג. ההסכם אושר במועצת הרשות.

תוכנית מתאר לשדה תעופה הרצליה (תמ"א 15/ב)

הרשות קידמה במועצה הארצית את תמ"א 15/ב תוכנית זמנית להסדרת הפעילות בשדה תעופה הרצליה, הממתינה להעברה לאישור הממשלה, בכפוף להשלמת שיפוי על ידי משרד האוצר, מעבר לסך של 300 מיליון ש"ח שאישרה מועצת הרשות. בדיון עם משרד התחבורה שהתקיים ביולי 2020 סוכם שתושג הסכמה עם רמ"י, לפיו פינוי שדה תעופה הרצליה ידחה לצורך הכשרת שדה תעופה חלופי לקליטת הפעילות וזאת בשל העיכובים שיצרה עיריית חיפה בהכשרת שדה תעופה חיפה לצורך קליטת הפעילות הני"ל. ראה בנוסף גם באור 22 ד בדבר החשיפה לתביעות אפשרויות מכוח אישור תמ"א.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

שדה תעופה לתעופה הכללית חדרה מזרח (תת"ל 74)

הרשות החלה בהכנת תוכנית מפורטת לאתר חדרה מזרח, כחלופה קבועה לשדה תעופה הרצליה עבור התעופה הכללית, שמכוחה ניתן יהיה להוציא היתרי בניה הדרושים להקמת השדה. צפי לאישור התוכנית במהלך שנת 2022. בסיכום עקרונות משנת 2017, התחייבה רמ"י לשאת בעלויות התכנון וההקמה של השדה. עד כה התקבלה התחייבות חשבית של רמ"י למימון שלב התכנון הסטטוטורי. בימים אלו מקודם סיכום עקרונות נוסף לקביעת מסגרת המימון שתידרש עד למועד הפעלת השדה (לרבות תכנון מפורט, העתקת תשתיות, הקמה ושיפוי תביעות לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה). הסכם המימון המפורט ייחתם רק לאחר השלמת הפרוגרמות וקביעת האומדנים לביצוע.

בהיבט המשפטי הקמת השדה נתקלת בהתנגדות עזה של התושבים והרשויות באזור. הוגשו מספר עתירות, שנמחקו. בהתאם להנחיית בג"צ לשמיעת טענות הרשויות המקומיות, הרשות הכינה מענה מפורט לטענות שהוצגו בפניה, והעבירה את תגובתה לצוות המקצועי של הות"ל. הרשות צופה כי ככל שתהליך התכנון יתקדם יוגשו עתירות והתנגדויות נוספות, לעת העברת התוכנית להערות והשגות הציבור והוועדות.

תוכנית לפיתוח האזור הצפוני בנתב"ג

הרשות מקדמת בוועדה המחוזית תוכנית לפיתוח האזור הצפוני בנתב"ג. התוכנית נמצאת בשלבים מתקדמים לקראת אישור. כתנאי לאישור התוכנית בוועדה נדרשת הרשות להפקיד כתב שיפוי כנגד תביעות אפשרויות לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה שיוגשו כנגד הוועדה. הרשות ביצעה עבודת שמאות על מנת לאמוד את גובה החשיפה לתביעות לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה במידה והתוכנית תאושר. בהתאם לשמאות האומדן לגובה החשיפה המקסימאלית היו 2.2 מיליון ש"ח.

תקנות רשות שדות התעופה – אגרות

בתאריך 31 לדצמבר 2008, פורסם ברשומות תיקון לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991 (להלן: התקנות). תחילתן של תקנות אלה ביום 1 לינואר 2009, בנוסף בתאריך 15 לנובמבר 2011 אושר על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991. להלן פירוט התיקונים העיקריים בתקנות:

- א. האגרות לתעופה הבינלאומית יעודכנו אחת לשנה החל מיום-1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הבינלאומית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המדד ושער החליפין.
 - ב. האגרות לתעופה הפנים ארצית יעודכנו אחת לשנה החל מיום-1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הפנים ארצית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המדד.
- נקבעו תעריפים מיוחדים לטיסות היוצאות מטרמינל 1 בשני תחומים:

1. אגרת סבלות (תקנה 8).
2. אגרת נוסע יוצא (תקנה 13).

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

תקנות רשות שדות התעופה – אגרות (המשך)

- ג. בשנת 2021 תעמוד אגרת נוסע יוצא מטרמינל 3 על סך של 27.87 דולר לכל יעד, למעט מצרים שהנוסע היוצא אליה ישלם 21.34 דולר, תעריפי האגרות בשנת 2020 עלו בשיעור של 2.24% ביחס לשנת 2020.
- ד. בשנת 2021 אגרת נוסע יוצא בכל שדות התעופה למעט טרמינל 3 בנתבי"ג, תעמוד על 12.84 דולר לנוסע יוצא.

תקנות רשות שדות התעופה (אגרות)(תיקון), התשע"ט-2019

בתאריך 22 בינואר 2019 פורסמו ברשומות תיקון לתקנות האגרות, להלן השינויים העיקריים:

- א. קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות תעופה בשדה תעופה רמון למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים מיום תחילת הפעילות התעופתית המסחרית בשדה התעופה.
- ב. קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות תעופה לשדה תעופה חיפה למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים, תחולת הפטור הינה החל מיום 1 לפברואר 2019.
- ג. קביעה כי סכומי האגרות הקבועים בשדה תעופה אילת בתקנות האגרות יחולו גם בשדה התעופה רמון.

העברת כספי הפנסיה התקציבית לנאמנות

א. בתאריך 17 למרץ 2013 נחתם הסדר נאמנות בין הרשות, הסתדרות העובדים החדשה וועדי העובדים לצורך הבטחת כספי הפנסיה התקציבית עבור כל הגמלאים ו/או העובדים המבוטחים בפנסיה תקציבית ו/או שאיריהם הזכאים לפנסיה תקציבית. הסדר הנאמנות יהיה בתוקף עד להקמת קופה מרכזית לקצבה, או עד למציאת פתרון מוסכם אחר בין הרשות לנציגות העובדים המגן על כספי הפנסיה התקציבית לזכאים לה, והכל בהתאם להסכם קיבוצי שיחתם בין הרשות לנציגי העובדים.

כמו כן, הובהר בהסדר הנאמנות כי אין בו לכדי לגרוע מחובות הרשות כלפי הזכאים לפנסיה תקציבית. להלן עיקרי כתב הנאמנות:

1. כל הזכויות בחשבונות הבנק בהם מופקדים כיום נכסי הנאמנות, יועברו מהרשות לבעלות נאמן.
2. הנאמן יורשה להעביר כספים רק לחשבונות הרשות בהתאם לכתב הנאמנות.
3. פעולות השקעה בתוך החשבונות יבוצעו על ידי הרשות בלבד, או מי מטעמה.
4. הרשות חתמה על הודעת משכון על נכסי הנאמנות לטובת הזכאים לפנסיה תקציבית.
5. תשלומי הגמלה ישולמו על ידי הרשות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

העברת כספי הפנסיה התקציבית לנאמנות (המשך)

6. בכל שנה, בתום 14 יום ממועד אישור הדוחות הכספיים של הרשות יערוך רו"ח המבקר של הרשות דו"ח ביחס לסך נכסי הנאמנות אל מול סך התחייבויות הרשות בגין פנסיה תקציבית. עלתה ההתחייבות על סך נכסי הנאמנות ישולם ההפרש על ידי הרשות תוך שלושה חודשים ממועד הגשת דו"ח הנאמנות השנתי, עלה שווי נכסי הנאמנות על 105% מסך ההתחייבות, יועבר ההפרש (עודף נכסי הנאמנות העולה על 105% מהתחייבויות) לרשות תוך 30 ימי עסקים.

7. סיום תקופת הנאמנות הינה באחד מהמקרים הבאים:

1.1 הקמת קופה מרכזית לקצבה (או לאחר מציאת פתרון מוסכם אחר בין הרשות לנציגות העובדים).

1.2 סיום זכאותו של אחרון הזכאים לפנסיה תקציבית.

ב. בתאריך 11 למרץ 2013 קיבלה הרשות מרשות המיסים הסדר מקדמי בדבר הוראות מיסוי להכרה בהוצאות, בעניין העברת הכספים לנאמנות ולהקמת קופה מרכזית לקצבה, להלן עיקרי ההסדר:

1. הארכת הפטור ממס על הרווחים בגין כספי היעודה עד ליום 31 לדצמבר 2012.

2. תוקפו של הפטור ימשיך לחול גם בשנים 2013-2014. לרשות המיסים קיימת האפשרות להאריך את הפטור בשנה נוספת עד ליום 31 לדצמבר 2015.

3. העברת כספי היעודה לנאמנות תהיה פטורה מניכוי מס במקור ולא תחויב במס בידי העובדים.

4. העברת כספי הנאמנות לקופה מרכזית לקצבה תהיה פטורה מניכוי מס במקור.

5. אישור ההסדר הנהוג ברשות לעניין אופן ההכרה בהוצאות הפנסיה לצרכי מס.

ג. בהתאם לחוקי ההתייעלות שחוקקו, הוארך תוקף הפטור על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל.

הגדרות

דוחות כספיים אלה -

1. הרשות - רשות שדות התעופה בישראל.
2. צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
3. מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
4. דולר- דולר של ארה"ב.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. השפעת נגיף הקורונה

נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים ממשיך לפקוד את העולם משבר רפואי בעל השלכות מאקרו כלכליות, שמקורו בהתפשטות נגיף הקורונה (להלן: "הנגיף") במדינות רבות ברחבי העולם, אשר בעקבותיו, מדינות רבות, ובכללן ישראל, נוקטות בצעדים משמעותיים בניסיון למנוע את התפשטות הנגיף. מדינת ישראל באמצעות חקיקה ראשית, חקיקת משנה וההנחיות משרד הבריאות להתמודדות עם התפרצות הנגיף הובילו לצמצום תנועת הנוסעים לחו"ל ואף לעיתים לסגירת הגבולות לחלוטין והפסקה כמעט מלאה של פעילות חנויות המסחר (חנויות ה"דיוטי פרי") בנתב"ג, אשר הוּו כ-40% מכלל הכנסות הרשות בשנת 2019, כמו גם חלה ירידה דרמטית בהכנסות מתעופה.

בסיכומה של שנה, הן הפעילות התעופתית והן הפעילות המסחרית נפגעו באופן מהותי.

בשנת 2020 ירדה תנועת הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג בשיעור של כ-81% מ-24 מיליון נוסעים בשנת 2019 ל-4.4 מיליון נוסעים בשנת 2020, בעוד הצפי בהתאם לתחזית המקורית טרום פרוץ המשבר הייתה ל-25 מיליון נוסעים בשנת 2020. כנגזרת מכך, ירדו הכנסות הרשות בשיעור של כ-76% והסתכמו לסך של 593 מיליון ש"ח מפעילות תעופתית ו-410 מיליון ש"ח מפעילות מסחרית בשנת 2020 וזאת לעומת סך של 2,493 מיליון ש"ח מפעילות תעופתית וסך של 1,649 מיליון ש"ח מפעילות מסחרית בשנת 2019. ההערכה המסתמנת כיום הינה, כי לאור ההשלכות ארוכות הטווח של המשבר על המצב המאקרו כלכלי בישראל ובעולם, הרי שצפוי שיעברו מספר שנים עד להתאוששות מלאה בתנועת הנוסעים וכי התאוששות זו תהיה הדרגתית.

לאור האמור, פועלת הנהלת הרשות להתאמת התשומות השוטפות להיקף הפעילות החדש, בין היתר, בדרך של התאמת היקף תשומות העבודה להיקפי תנועת הנוסעים הצפויה, צמצום תקציב תפעול ואחזקה וביצוע שינויים במתכונת תפעולם של שדות התעופה הפנים ארציים ובתפעולם של מתחמים ותשתיות שונות בנתב"ג.

בשנת 2020 פרסמה הנהלת הרשות תוכנית פרישה מרצון לעובדים, שבמסגרתה פרשו למעלה מ-200 עובדים. ביום 7 באפריל 2020, פנתה הנהלת הרשות לממשלת ישראל באמצעות שר התחבורה בבקשה להפעלת תכנית סיוע לרשות, הכוללת מתן סיוע כספי ישיר וסיוע כספי עקיף (וזאת במטרה להבטיח את המשך פעילות הרשות, בשגרה ובחרום, אשר הינה בעלת חשיבות אסטרטגית עבור מדינת ישראל). בתאריך 14 ביוני 2020 התקיימה ישיבה בראשות שרי התחבורה והאוצר במסגרתה נקבע, כי משרדי האוצר והתחבורה יפעלו במשותף לתיקון חוק הרשות, כך שהרשות תוכל ליטול הלוואות גם למימון הוצאותיה השוטפות. בהתאם, בתאריך ה-26 באוקטובר 2020 אישרה כנסת ישראל תיקון לחוק רשות שדות התעופה, "חוק רשות שדות התעופה (תיקון מספר 12 - הוראת שעה) התשפ"א - 2020", המאפשר לרשות באופן זמני - עד לחודש יוני 2022, לגייס חוב חיצוני, לא רק לצרכי פיתוח (כפי שמעוגן כיום) אלא גם לצורך מימון הוצאותיה השוטפות, וכן להנפיק עבור מטרות אלו איגרות חוב - והכל עד לסכום של 3.1 מיליארד ש"ח (סכום המשקף את צפי טווח הגירעון התזרימי המצטבר, בהתאם להנחות העבודה הקיימות, וההשלמה האקטוארית התזויה לצורך הקמתה של קופה מרכזית לקצבה), וזאת בכפוף לאישור ממשלה שיינתן לפי הצעת שרי התחבורה והאוצר.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

א. השפעת נגיף הקורונה (המשך)

מתן אפשרות לרשות לגייס חוב חיצוני לא רק למטרות פיתוח אלא גם לצורך מימון פעילותה השוטפת, נועד לסייע לרשות להתמודד עם הפגיעה הדרמטית בהכנסותיה עקב המשבר אליו נקלעה. ההסדר המוצע יקנה לרשות גישה למקורות הכספיים הנדרשים לה לביצוע תפקידיה בהתאם להנחות העבודה הקיימות.

במסגרת תיקון החוק, נקבע בנוסף כי לצורך חישוב התמלוגים שעל הרשות לשלם למדינה בעבור כל שנה, כמפורט בחוק (50% מהרווח השנתי הנקי), יופחת מהרווח השנתי הנקי החזר קרן המילואות ואגרות החוב החל מאישור הדוחות הכספיים לשנת 2023, ובלבד שהסכום הכולל שיופחת לא יעלה על 2.5 מיליארד ש"ח.

כמו כן, נקבע כי בשנה בה עלתה תנועת הנוסעים בנמל התעופה בן גוריון על 24 מיליון נוסעים, לא יופחת ההחזר כאמור בעבור כל שנה מאותה שנה ואילך. הרף האמור של 24 מיליון נוסעים נקבע בזיקה להיקף תנועת הנוסעים בשנת 2019, טרום פרוץ המשבר.

בהתאם, אישרה ממשלת ישראל בישיבתה מיום 8 בנובמבר 2020 את המלצת שרי התחבורה והאוצר, הנסמכת על פניית מועצת המנהלים, לפיה תוכל הרשות לגייס מסגרות אשראי חתומות מהמערכת הבנקאית, אשר יאפשר הקצאה של מקורות כספיים עד לסיום שנת 2021 בסך של עד 2 מיליארד ש"ח.

במקביל, פועלת הנהלת הרשות לגיבוש מתווה מימון מפורט לטווח הארוך, אשר יובא לאישור השרים והממשלה באמצעות מועצת המנהלים בהתאם להוראות סעיף 41 (ב) לחוק הרשות.

במהלך החודשים דצמבר 2020 וינואר 2021 חתמה הנהלת הרשות עם מספר תאגידי בנקאיים על הסכמים להעמדת מסגרות אשראי מחייבות בהיקף כולל של 2 מיליארד ש"ח לצורך מימון פעילותה השוטפת והשקעותיה הצפויות בפיתוח בשנת 2021.

בהתאם לתנאי ההסכמים שנחתמו, האשראי יינתן לתקופה של עד 12 חודשים, דהיינו על הרשות יהא להחזיר את הכספים אותם תנצל מתוך המסגרות המאושרות, עד תום תקופת מסגרות האשראי. כמו כן, הרשות תידרש לשלם בגין המסגרות המנוצלות ריבית שנתית בשיעור של פריים מינוס 0.8%, ובגין יתרת המסגרות הלא מנוצלות תישא בעמלת אי ניצול בשיעור שנתי של 0.11%. לאור העובדה, כי מדובר במשבר המאופיין באי ודאות רבה הנהלת הרשות אינה יכולה להעריך את כלל ההשפעות האמורות על פעילותה ותוצאותיה העסקיות העתידיות.

הנהלת הרשות ממשיכה לעקוב אחר ההתפתחויות בישראל ובעולם בקשר עם התפשטות נגיף הקורונה.

יובהר, כי הערכות וציפיות בדבר ההשלכות האפשרויות של התפשטות הנגיף מהוות מידע צופה פני עתיד והינן תחזיות והערכות בלבד של הנהלת הרשות, המתבססות, בין היתר, על פרסומים בארץ ובעולם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

א. השפעת נגיף הקורונה (המשך)

מוקדם עדיין לדעת כיצד התפרצות נגיף הקורונה תשפיע על המשך עתיד התיירות העולמית והישראלית בפרט והביטוי שיהיה לכך על היקף הטיסות של חברות התעופה וההשפעה המלאה שתהיה לכך על תוצאות פעולותיה של הרשות בשנים הקרובות. לפיכך ייתכן שהתחזיות וההערכות של הנהלת הרשות כאמור לעיל, כולן או חלקן, לא תמומשנה או תמומשנה באופן שונה מהערכות והתחזיות הנוכחיות בשל גורמים שונים

ב. מצבה הכספי של הרשות

בהתאם לאמור לעיל, הרשות מממנת את גירעונה התזרימי הצפוי לשנת 2021 באמצעות מסגרות האשראי החתומות בהיקף כולל מקסימאלי של 2 מיליארד ש"ח.

תקציבה המאושר של הרשות לשנת 2021 התבסס על תחזית תנועת של 9.5 מיליון נוסעים בשנת 2021, בהתאם לתחזית זו, אמדה הרשות גירעון תזרימי מצטבר של כ- 1.15 מיליארד ש"ח בשנת 2021. כמו כן, בהנחה כי תחזית תנועת הנוסעים לשנת 2022 תסתכם לכ- 15 מיליון נוסעים, הגרעון התזרימי המצטבר לא יעלה על 2 מיליארד ש"ח.

לאור משבר הקורונה והתפשטותם של מוטציות ווריאנטים חדשים ברחבי העולם והגבלות חדשות שהושתו על הפעילות הבינייל של שדות התעופה, עדכנה ההנהלה בתאריך 14 במרץ 2021 את תחזית התנועה ל- 2 מיליון נוסעים בינייל בנתבי"ג בשנת 2021. כמו גם עלה החשש כי תחזית תנועת הנוסעים לשנת 2022 לא תסתכם ל- 15 מיליון נוסעים כאמור.

לאור האמור לעיל, מעריכה הרשות כי הגרעון התזרימי המצטבר לשנת 2021 יסתכם במעל 2 מיליארד ש"ח וכי הגרעון התזרימי המצטבר בשנת 2022, גם בהתקיים תנועה של 15 מיליון נוסעים, יסתכם במעל ל- 2.5 מיליארד ש"ח.

כאמור, נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, אישרה הממשלה לרשות לגייס חוב בסך של 2 מיליארד ש"ח באמצעות מסגרות אשראי חתומות לשנת 2021, מתוך 2.5 מיליארד ש"ח אותם הרשות רשאית לגייס בהתאם לאמור בחוק הרשות (לא כולל גיוס בהיקף של 600 מ"ש"ח להשלמה האקטוארית החזויה לצורך הקמתה של קופה מרכזית לקצבה). במצב זה ישנו חשש מהותי ליכולתה של הרשות לעמוד בהתייבויותיה הפיננסיות במהלך העסקים הרגיל.

על מנת להתמודד עם המצב הקיים ולאור התקנות מתאריך 26 בינואר 2021, בעקבותיהן צומצמה הפעילות בנתבי"ג למינימום הכרחי ("סיגירת השמיים") ונוכח המתווה, שאושר בתאריך 6 במרץ 2021, בדבר הפעלה מוגבלת של נתבי"ג עקב החשש מפני חדירת מוטציות חדשות לישראל, פנתה הרשות בתאריך 21 בפברואר 2021 אל שרת התחבורה בבקשה לקבלת סיוע ממשלתי.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

ב. מצבה הכספית של הרשות (המשך)

ביום 3 במרץ 2021 נתקיימה פגישה בראשות שר האוצר. במסגרת הדיון הובהר, כי משרד האוצר מתחייב לשמור על יציבותה הפיננסית של הרשות. כמו כן הוחלט, שיקודם באופן מידי תיקון להחלטת ממשלה מיום 8 בנובמבר 2020, כך שבהתאם לחוק הרשות, יתאפשר גיוס חוב למימון הוצאותיה של הרשות בגובה של 2.5 מיליארד ש"ח, קרי הגדלת מסגרות האשראי הקיימות ב- 500 מיליוני ש"ח.

בנוסף לכך הוחלט על הקמת צוות עבודה בראשות מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, אשר יבחן את מצבה הפיננסית של הרשות ויצג את הצעדים הנדרשים לשמירה על יציבותה הפיננסית וייעול פעילות הרשות בטווח הקצר והארוך, בהינתן תרחישים שונים להתאוששות ענף התעופה. בהתאם, נתקיימו מספר דיונים בצוות זה בהם הציגה הרשות את מצבה הפיננסית, לרבות תרחישים בדבר קיטון בתנועת הנוסעים לאור ההגבלות הקיימות על הפעילות ולאור דרישת הממשלה להמשך הפעלה תקינה של התשתיות התעופתיות גם במצב זה.

בתאריך 22 באפריל 2021, התקיים דיון בהשתתפות מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, מנכ"ל רשות שדות התעופה והצוותים המקצועיים של הגופים בו הובהרה עמדת משרד האוצר ביחס לפעילויות הנדרשות לשמירה על חוסנה הפיננסית של רשות שדות התעופה. בהמשך לדיון זה, התקבל בתאריך 27 באפריל 2021 מכתב בחתימת מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, אשר כותרתו: "מחויבות משרד האוצר לאיתנותה הפיננסית של רשות שדות התעופה על רקע משבר הקורונה". במסגרת מכתב זה הובהר ע"י משרד האוצר, כדלקמן:

1. משרד האוצר יפעל מול רמ"י לדחיית תשלום דמי החכירה בגין השנים 2019 - 2020 בסך של כ- 155 מיליון ש"ח לסוף שנת 2022 וככל שיידרש, לשנת 2024.
2. משרד האוצר ימליץ לממשלה לאשר לרשות להגדיל את היקף מסגרות האשראי אותן תוכל לקבל מהמערכת הבנקאית מ- 2 מיליארד ש"ח ל- 2.5 מיליארד ש"ח.
3. ככל שהשלכות משבר נגיף הקורונה על הרשות יימשכו, באופן שיוסכם כי קיים חשש לגבי יציבותה הפיננסית, לרבות השלכות על יכולת גיוס והחזר חוב, דרגי המקצוע במשרד האוצר ימליצו לממשלה להעמיד סיוע ממשלתי לרשות. זאת, בדרך של תיקוני חקיקה בעניינים הבאים: נטילת מלוות בהתאם לסעיף 2 לעיל, במידת הצורך תוך העמדת ביטחונות מצד המדינה, מימון ישיר שתעמיד המדינה לרשות, העלאת תעריפי האגרות או הפחתת התמלוגים אותם משלמת הרשות למדינה, בין אם במתווה שכולל את אחת מהדרכים האמורות ובמתווה המשלב כמה מהדרכים המפורטות לעיל. המלצה זו תעמוד בתוקף עד ליום 1 ביוני 2022.
4. משרד האוצר יפעל לאיתור מקור תקציבי לשם קידום צו, אשר יאפשר את ביטול תשלום התמלוגים לפי סעיף 40 א' לחוק הרשות בסך 19 מיליון ש"ח בגין שנת 2020 שישולם בשנת 2021.
5. הרשות תקדם עבודת מטה לקראת המעבר להפעלה חיצונית של שדות התעופה רמון וחיפה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

ג. מצבה הכספית של הרשות (המשך)

6. משרד האוצר יפעל מול משרד התחבורה לאישור משותף של הגדלת מסגרות כ"א המאושר של הרשות לשנת 2021, עקב השינויים בפעילות נתב"ג בעקבות הנחיות משרדי התחבורה והבריאות לאור התפשטות נגיף הקורונה.

7. צוות העבודה, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, ימשיך לעקוב אחרי מצבה הפיננסית של הרשות וככל שיידרש, יפעל למענה מתאים.

לאור האמור במכתבו של מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, פנתה הנהלת הרשות בתאריך 28 באפריל 2021 להנהלת רמ"י, בבקשה לדחיית תשלום דמי החכירה בגין השנים 2019 - 2020 בסך של כ- 155 מיליון ש"ח לסוף שנת 2022 לכל הפחות. עד כה טרם נתקבל האישור מרמ"י לדחייה זו.

בנוסף, יצוין כי נכון להיום טרם אושרה הגדלת היקף מסגרות האשראי ל- 2.5 מיליארד ש"ח לשנים 2021 - 2022 וכי נכון להיום, בהתאם להחלטת הממשלה התקפה, קיימות מסגרות אשראי מחייבות בסך 2 מיליארד ש"ח לשנת 2021.

כמו כן, טרם התקבל אישור סופי לביטול תשלום התמלוגים לפי סעיף 40 א לחוק הרשות בסך של כ- 19 מיליון ש"ח, כאמור במכתבו של מ"מ מנכ"ל משרד האוצר לעיל.

במקביל פועלת הנהלת הרשות לגיבוש תכנית לצמצום מסגרות ההוצאה, כדלהלן:

1. צמצום הוצאות שכר ביחס לתקציב המאושר בכ - 110 מש"ח.
2. התאמת תקציב המיועד להוצאות תפעול ואחזקה לשנת 2021 לאור עדכון תחזית תנועת הנוסעים.
3. הקפאה נוספת של פרויקטים מאושרים בתקציב הפיתוח - כ- 40 מש"ח.

טרם הושלמה ואושרה עבודת המטה לביצוע התוכנית לצמצום מסגרות ההוצאה, כאמור לעיל.

יצוין, כי במקביל לעדכון מיום 14 במרץ 2021 של תחזית ההנהלה ל- 2 מיליון נוסעים בשנת 2021, שונו במהלך התקופה מאז, חלק מההגבלות וחלה התאוששות מסוימת בפעילות, שאם תימשך כך, צפויה תנועת הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג לעלות על 2 מיליון נוסעים בשנת 2021. אשר על כן, ב- 30 במאי 2021 החליטה הנהלת הרשות על עדכון תחזית תנועת הנוסעים לשנת 2021 ל - 4.5 מיליון נוסעים.

בנוסף וכמצוין במכתבו של מ"מ מנכ"ל משרד האוצר, נכון להיום נמצאת על שולחן המנכ"ל בקשת מנהל נתב"ג לאישור תוספות תקנים ותקציב מיועד לשנת 2021, לאור משימות עודפות שהוטלו על נתב"ג בעקבות תקנות הקורונה. טרם נתקבלה החלטה בעניין זה, המחייב גם את אישור מועצת המנהלים והממשלה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

ב. מצבה הכספית של הרשות (המשך)

סיכום

כאמור לעיל, פירעון התחייבויותיה השוטפות של הרשות במהלך 12 החודשים הקרובים, נשען ומותנה בהיקף תנועת הנוסעים בפועל בשנת 2021 ו- 2022, כמו גם, ביישום האמור במכתבו לעיל של מ"מ מנכ"ל משרד האוצר לרבות בתיקוני החלטות ממשלה בדבר מסגרות האשראי מהמערכת הבנקאית בהיקף של 2.5 מיליארד ש"ח לשנים 2021 - 2022 וקבלתן בפועל, ביכולתה של הרשות לצמצם ולשמור על מסגרות התקציב וביכולתה לגייס חוב לטווח ארוך לצורך פירעון התחייבויותיה לזמן הקצר.

לא מן הנמנע שהתממשות תחזיות ההנהלה בדבר תנועת הנוסעים תהיה שונה בפועל וככל שתנועת הנוסעים לא תתאושש, לא תוכל הרשות לעמוד בהתחייבויותיה. במצב זה קיימים ספקות משמעותיים ליכולתה של הרשות לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות במהלך העסקים הרגיל. בדוחות הכספיים לא נכללו כל התאמות לגבי ערכי הנכסים וההתחייבויות וסיווגם, שייתכן ותהיינה דרושות אם הרשות לא תוכל להמשיך ולפעול כעסק חי.

ג. המדיניות המסחרית לשנת 2020 בעטיו של משבר הקורונה

בעקבות משבר הקורונה, אישרה הרשות הקלות בחוזה המסחריים עם הזכיינים הפועלים בתחומי הרשות. ביום 22 ביולי 2020 אישרה ועדת המכרזים העליונה של הרשות הקלות, ואלו עיקריה:

תקופה שתחל ביום 1.1.2020 ותסתיים ביום 29.2.2020

כלל זכיינים ישלמו תשלומים מלאים, בהתאם להוראות החוזים. בגין חודשים אלו תבוצע התחשבות חודשית בהתאם להוראות החוזה. תבוטל ההתחשבות השלישית או הרבעונית, לפי העניין, וכן ההתחשבות השנתית בגין כל שנת 2020.

תקופה שתחל ביום 1.3.2020 ותסתיים ביום 14.3.2020

יבוטלו תשלומי דמי ההרשאה המשולבים הבסיסיים בגין כלל החוזים הקמעונאיים במתקני הרשות (למעט חריגים) ואלו ישלמו את השיעור מהפדיון הנקוב בכל חוזה, ו/או את התשלום המשתנה בהתאם לנפח הפעילות הנקוב בכל חוזה וחוזה.

תקופה שתחל ביום 15.3.2020 ותסתיים ביום 30.6.2020

זכיינים אשר לא פתחו את מקומות השירות, בתקופה האמורה לא יחויבו בכל תשלום לרשות מכל מין וסוג שהוא, ויחול האמור בהוראות סעיף ההשהיה הזמנית הנקוב בחוזים, לעניין התשלומים בלבד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

ג. המדיניות המסחרית לשנת 2020 בעטיו של משבר הקורונה (המשך)

זכיינים אשר הפעילו את מקומות השירות בתקופה האמורה או בחלק ממנה, יחול האמור להלן:

1. חוזים חיוניים:

חוזים אשר נתבקשו על ידי גורמים ברשות להפעיל את מקומות השירות במהלך התקופה שמיום 15.3.2020 ועד 30.6.2020, במתכונת מצומצמת למדי וזאת רק על מנת להעניק שירות מינימלי בגין הפעילות של זכיינים אשר הפעילו את מקומות השירות במסגרת החוזים החיוניים, בתקופה האמורה, או בחלקה, לא ישולמו תשלומי דמי הרשאה משולבים לרשות, גם לא כשיעור הפדיון, וכן לא ישולמו דמי שימוש ודמי שירותים לנכס (למעט תשלום בגין שירותים כגון חשמל מים מיזוג אוויר ניקיון וכו').

2. זכיינים אשר פעלו במהלך התקופה

זכיינים אשר פעלו בתקופה ישלמו שיעור של 25% משיעור מדמי המחזור שקבועים בחוזה, בגין הפדיון שהתקבל מפעילותם בגין כל חודש חודש, וכן דמי שירותים נוספים בגין חשמל ומים על פי צריכה (למעט חריגים). תשלומים אלו יהוו את סך החיובים בגין חודשים אלה ויחשבו ולא תתבצע התחשבנות נוספת במסגרת התחשבנות שנתית ככל שתהייה.

3. ישנם גם זכיינים שלא חל לגביהם שינוי בתשלומים וכל הוראות החוזה חלים עליהם.

תקופה שתחל ביום 1.7.2020 ועד 31.12.2020

1. זכיינים שלא פתחו את מקומות השירות ולא יפתחו במהלך תקופה זו, לא ישלמו דמי הרשאה משולבים לרשות וכן יבוטלו כלל התשלומים על פי החוזה, עד לתנועת נוסעים בינ"ל של 100,000 בחודש בטרמינל 3. ככל ותנועת הנוסעים היוצאים בטרמינל 3 תעלה על תנועה של 100,000 נוסעים יוצאים בינלאומיים בחודש הקודם ו/או במהלך החודש הנוכחי, אזי יחדש המפעיל את מתן השירותים בכל מקומות השירות ו/או חלקם, לפי החלטת הרשות.

2. זכיינים אשר יפתחו את מקומות השרות או חלקם, יחול האמור להלן:

א. גמישות בהפעלה - תהיה גמישות בפתיחת חלק ממקומות השירות וסגירת מקומות שירות אחרים, תינתן האפשרות לפתוח רק חנות אחת לזכיינים אשר יש להם מספר מקומות שירות.

ב. עד לתנועת נוסעים בינ"ל של 100,000 בחודש – בחוזים אשר במסגרתם סעיף התשלומים הינו לפי הגבוה מבין דמי הרשאה או דמי מחזור, ישלמו דמי הרשאה בגובה 25% משיעור דמי המחזור שנקבעו בחוזה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

ג. המדיניות המסחרית לשנת 2020 בעטיו של משבר הקורונה (המשך)

זכיינים ששטחי המסחר שלהם עולים על 250 מ"ר במצטבר ישלמו 15% משיעור דמי המחזור שנקבעו בחוזה.

זכיינים אשר קיים להם בחוזה סעיף תשלום דמי שימוש ושירותים בגין נכסים, בנוסף לדמי הרשאה, יבוטל תשלום זה למעט אם עשו שימוש בנכס, דאז ישלמו בגין השירות אותו קיבלו מאת הרשות.

ג. מתנועת נוסעים ביני"ל של 100,001 ומעלה בחודש – יהיה מנגנון הצמדה לתנועת הנוסעים אשר בסיס הנוסעים הביני"ל הינו 100,000 בחודש. בחוזים אשר במסגרתם סעיף התשלומים הינו לפי הגבוה מבין דמי הרשאה או דמי מחזור, ישלמו דמי הרשאה גובה 25% משיעור דמי המחזור שנקבעו בחוזה במכפלת ההצמדה לתנועת הנוסעים. זכיינים אשר קיים להם בחוזה סעיף תשלום דמי שימוש ושירותים בגין נכסים, בנוסף לדמי הרשאה, ישלמו שיעור של 25% מתעריפי הרשות לדמי השימוש ולדמי שירותים בגין נכסים עורפיים ודמי שירותים נוספים לכל מקומות השירות בגין חשמל ומים וכן שיעור של 25% מתעריף שירותי התקשורת הניתנים ע"י הרשות ומתעריפי הרשות לפינוי אשפה, ככל ששירות זה יינתן.

פעילות מסחרית באופן כללי

א. בשלהי חודש מרץ 2020 נסגר טרמינל 1 וכלל הפעילות הביני"ל והפ"א הועברה לטרמינל 3, כפועל יוצא מכך, כלל הפעילות המסחרית הופסקה גם כן.

ב. בעבור השימוש בשטחים עורפיים בגין כל הרבעון הראשון לשנת 2020 ישולם לרשות דמי שימוש ודמי שירותים בהתאם לתעריפי הרשות לדמי שימוש ולדמי שירותים שנקבעו על ידי הרשות ביום 1.1.2020.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח – (המשך)

ד. המדיניות המסחרית לשנת 2021 בעטיו של משבר הקורונה

הרשות גיבשה עקרונות לביצוע התאמות בחוזים המסחריים על מנת ליצור וודאות בקרב הזכיינים ולצמצם ככל שניתן את הפגיעה בהכנסות המסחריות העתידיות ולשמר את החוזים המסחריים הקיימים לטווח ארוך.

מרבית חוזי ההרשאה בכל מתקני הרשות הוארכו בתקופה של 24 חודשים, בנוסף לתקופת האופציה הנקובה בחוזים.

מועד החזרה לפעילות מסחרית של בעלי ההרשאה הקמעונאיים במתקני הרשות השונים, נקבע בהתאם למדד תנועת נוסעים מינימלית. כך שעד לתנועת נוסעים חודשית במהלך חודשיים במצטבר בהתאם לאמור בחוזים (מועד החזרה בטרמינל 3 נקבע תנועה של 150,000 נוסעים יוצאים במצטבר במהלך של חודשיים רצופים), לא תחול חובת פתיחת מקומות השירות על ידי הזכיינים הקמעונאיים בלבד, ולמעט חריגים אשר יהיו חיוניים וידרשו על ידי הרשות לפתוח את מקומות השירות או חלקם. הרשות גיבשה מודל של תשלום של אחוז מדמי ההרשאה הבסיסיים המינימליים השנתיים כפי שנקבו בחוזה ההרשאה, בהתאם למדרגות נוסעים יוצאים מצטברת או אחוז מחזור – הגבוה מבניהם.

עפ"י המודל, הרשות תגבה דמי הרשאה באופן מדורג ודיפרנציאלי גנרי החל מתנועת נוסעים יוצאים מינימלית (עד לתנועה של 900 אלף נוסעים יוצאים לא ישולמו דמי הרשאה כלל) ועד לחזרה לתשלום בהתאם להוראות החוזה. המודל הינו מודל של תנועת נוסעים מצטברת, כשההתחשבות בסופו של דבר הינה שנתית. נקבעו מדרגות תנועת נוסעים לכל שדה ושדה, אשר על פיהן יחול תשלום של דמי הרשאה בסיסיים מינימליים מעודכנים בהתאם למדד תנועת הנוסעים השולית או שיעור מהפדיון מעודכן אף הוא בהתאם למדד תנועת הנוסעים השולית – לפי הגבוה, כשאלה מחושבים בשיעורים מהתשלום השנתי על פי החוזה.

המודל ניתן ליישום, בהתאם לעקרונותיו ובהתאמות המחויבות, גם על התקשרויות שאינן קמעונאיות, דוגמת התקשרויות המבוססות על כמויות (תדלוק מטוסים והשכרות רכבים), והתקשרויות בהם קיימים דמי הרשאה קבועים בלבד.

בעבור דמי השימוש ודמי השירותים בנכסים נקבעו מנגנוני תשלום ביחס לתנועת הנוסעים והן ישולמו אחת לרבעון, כאשר החישוב יתבצע ברבעון העוקב על פי מדד תנועת הנוסעים היוצאים הבינ"ל. לגבי חוזי שימוש בנכס לחברות התעופה – בנתב"ג החל מחודש ינואר 2021 תינתן הנחה בשיעור של 25% על דמי השימוש והשירותים למשרדים וכן תינתן הנחה בשיעור של 50% על דמי שימוש והשירותים לנכסים שאינם משרדים. דמי שירותים נוספים ישולמו במלואם עפ"י צריכה.

ההסדר בגין דמי השימוש ודמי השירותים יחול כל עוד תנועת הנוסעים היוצאים השנתית הבינ"ל בנתב"ג לא עלתה על 4.5 מיליון נוסעים. בחודש העוקב לחודש בו תנועת הנוסעים היוצאים השנתית המצטברת עלתה מעל ל-4.5 מיליון נוסעים, ישובו חוזי השימוש בנכס לחיוביהם החוזיים, לתקופה היחסית של יתרת השנה, עד לתום השנה הקלנדרית, וחברות התעופה יחויבו בהתאם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS). הדוחות הכספיים של הרשות ערוכים על בסיס העלות, למעט: נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר; נכסים והתחייבויות פיננסיות (כולל מכשירים נגזרים) המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה.

ב. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הרשות הינה 12 חודשים. עקב כך כוללים הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות פריטים המיועדים והצפויים להתממש במהלך תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הרשות.

ג. מטבע הפעילות, מטבע ההצגה ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשי"ח, שהינו מטבע הפעילות של הרשות. הרשות מציגה את המידע הכספי במיליוני שי"ח. המידע הכספי עוגל למיליון הקרוב.

2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, למעט אלה המהוונים לנכסים כשירים או נזקפים להון בעסקאות גידור, נזקפים לרווח או הפסד. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי עלות מתורגמים לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים על ידי הרשות השקעות שניזילותן גבוהה, הכוללות פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה בהם ואשר אין מגבלה בשימוש בהם.

ה. השקעות מיועדות

השקעות אשר קיימת מגבלה לגבי השימוש בהם. פיקדונות אלה יועדו על ידי הנהלת הרשות לתשלום תמלוגים ולפירעון התחייבויות אחרות של הרשות. הנהלת הרשות יכולה לשנות את ייעוד זה בכל עת.

ו. מלאי חומרי אחזקה

מלאי נמדד לפי הנמוך מבין עלות או שווי מימוש נטו. עלות המלאי כוללת את ההוצאות לרכישת המלאי ולהבאתו למקומו ולמצבו הנוכחיים. הרשות בוחנת מדי תקופה את מצב המלאי וגילו ומבצעת הפרשות למלאי איטי בהתאמה. העלות נקבעת לפי שיטת הממוצע המשוקלל.

ז. הכרה בהכנסה

הכנסות מחוזים עם לקוחות מוכרות ברווח והפסד כאשר השליטה בנכס או בשירות מועברות ללקוח. מחיר העסקה הוא סכום התמורה שצפוי להתקבל בהתאם לתנאי החוזה, בניכוי הסכומים שנגבו לטובת צדדים שלישיים (כגון מסים).

הכנסות ממתן שירותים (לרבות אגרות)

הכנסות ממתן שירותים מוכרות לאורך זמן, על פני התקופה בה הלקוח מקבל וצורך את ההטבות המופקות על ידי ביצועי הרשות. ההכנסות מוכרות בהתאם לתקופות הדיווח שבהן סופקו השירותים. הרשות גובה תשלום מלקוחותיה בהתאם לתנאי התשלום שסוכמו בהסכמים ספציפיים, כאשר התשלומים יכולים להיות טרום תקופת מתן השירות או לאחר תקופת מתן השירות, ובהתאם מכירה הרשות בנכס או בהתחייבות בגין החוזה עם הלקוח.

הכנסות מהסדרי זיכיון למתן שירותים

בתקופת התפעול של הנכסים תחת הסדרי זיכיון כאמור, הרשות מכירה בהכנסות מתפעול הנכסים על פני תקופת מתן השרות מאחר והלקוחות מקבלים וצורכים בו זמנית את ההטבות המופקות על ידי ביצועי הרשות ככל שהרשות מבצעת. התשלומים מהלקוחות בגין מתן השרות כאמור מתקבלים באופן שוטף, בקצב מתן השירותים.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הכרה בהכנסה (המשך)

תמורה משתנה

הרשות קובעת את מחיר העסקה בנפרד לכל חוזה עם לקוח. בעת הפעלת שיקול דעת זה, הרשות מעריכה את ההשפעה של כל תמורה משתנה בחוזה, בהתחשב בהנחות, קנסות, שינויים (variations), תביעות וכן תמורה שלא במזומן. בקביעת ההשפעה של התמורה המשתנה, הרשות משתמשת בדרך כלל בשיטת "הסכום הסביר ביותר" המצוינת בתקן, לפיה מחיר העסקה נקבע בהתחשב בסכום היחיד שהוא הסביר ביותר בתחום של סכומי תמורה אפשריים בחוזה. הרשות כוללת סכומים של תמורה משתנה, רק אם צפוי ברמה גבוהה שביטול משמעותי בסכום ההכנסות שהוכרו לא יתרחש כאשר אי הודאות הקשורה להשתנות התמורה תתברר לאחר מכן.

ח. מיסים על הכנסה

מיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מיסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים להון (או לרווח כולל אחר). במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון (או ברווח כולל אחר).

1. מיסים שוטפים

חבות בגין מיסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח. וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מיסים נדחים

מיסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס. מיסים נדחים המיוחסים לפריטים הנזקפים להון, נזקפים אף הם לסעיף המתייחס בהון. יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מיסים אלה ייזקפו לדוח רווח והפסד או להון, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח. סכום המסים הנדחים בדוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הני"ל בתקופת הדיווח, למעט בגין שינויים המיוחסים לפריטים הנזקפים להון.

בכל תאריך מאזן נכסי מיסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים. במקביל, הפרשים זמניים (כגון הפסדים מועברים לצורכי מס) בגינם לא הוכרו נכסי מיסים נדחים, נבחנים ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים. כל הפחתה והכרה כאמור נזקפות לסעיף מיסים על ההכנסה. כל נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מיסים נדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. מיסים נדחים מקוזזים בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. חכירות

הרשות טיפלה בכל רכיב חכירה בחוזה כחכירה בנפרד מרכיבים שאינם חכירה בחוזה. הזכות להשתמש בנכס בסיס מהווה רכיב חכירה נפרד אם החברה יכולה להפיק הטבות מהשימוש בנכס הבסיס לבדו, או יחד עם משאבים אחרים שהיא יכולה להשיג בנקל, וכן נכס הבסיס אינו תלוי במידה רבה או קשור במידה רבה לנכסי הבסיס האחרים בחוזה.

הרשות כחוכרת

עבור חוזי חכירה הכוללים רכיבים שאינם רכיבי חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, הקשורים לרכיב חכירה, הרשות בחרה לטפל בחוזה כרכיב חכירה אחד ללא הפרדת הרכיבים.

1. נכסים חכורים והתחייבויות בגין חכירה -

חוזים המקנים לרשות שליטה בשימוש בנכס בגין חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה הרשות מכירה בהתחייבות בסכום הערך הנוכחי של תשלומי החכירה העתידיים (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים מסוימים) ובמקביל מכירה הרשות בנכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למודל העלות, ומופחת לאורך תקופת החכירה או אורך חייו השימושיים של הנכס כמוקדם ביניהם. הרשות בחרה ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה ואו חכירות בהן נכס הבסיס הוא בעל ערך נמוך, מטופלות באופן בו דמי החכירה נוקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס ואו התחייבות בדוח על המצב הכספי.

2. תקופת החכירה

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה.

3. תשלומי חכירה משתנים

תשלומי חכירה משתנים שתלויים במדד או בשער, נמדדים לראשונה על ידי שימוש במדד או בשער הקיים במועד תחילת החכירה ונכללים במדידה של התחייבות החכירה. כאשר חל שינוי בתזרים המזומנים של דמי חכירה עתידיים הנובע מהשינוי במדד או בשער, יתרת ההתחייבות מעודכנת כנגד נכס זכות השימוש. תשלומי חכירה משתנים אחרים שאינם נכללים במדידת ההתחייבות, נוקפים לרווח והפסד במועד שבו התנאים לתשלומים אלו מתקיימים.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הכירות (המשך)

4. הפחתת נכס זכות שימוש

לאחר מועד תחילת החכירה, נכס זכות שימוש נמדד בשיטת העלות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו ומתואם בגין מדידות מחדש של ההתחייבות בגין החכירה. הפחת מחושב על בסיס קן-ישר על פני אורך החיים השימושיים או תקופת החכירה החוזית, כמוקדם מבניהם כדלקמן:

- כלי רכב – בעיקר 3 שנים.

5. הערכה מחדש של התחייבות בגין חכירה

בעת התרחשות אירוע משמעותי או שינוי משמעותי בנסיבות אשר בשליטת הרשות ואשר השפיע על ההחלטה אם ודאי באופן סביר שהרשות תממש אופציה, שלא נכללה קודם לכן בקביעת תקופת החכירה, או לא תממש אופציה שנכללה קודם לכן בקביעת תקופת החכירה, הרשות מודדת מחדש את התחייבות החכירה בהתאם לתשלומי החכירה המעודכנים תוך שימוש בריבית היוון מעודכן. השינוי בערך בספרים של ההתחייבות מוכר כנגד הנכס זכות שימוש, או מוכר ברווח והפסד אם הערך בספרים של נכס זכות השימוש הופחת במלואו.

הרשות כמחכיר

חכירות שבהן הרשות מחכירה נכסים מסווגות כחכירה תפעולית או מימונית. הסיווג של חכירה כמימונית או תפעולית תלוי במהות העסקה ומבוצע במועד ההתקשרות בחכירה ומוערך מחדש רק אם יש תיקון בתנאי החכירה. שינויים באומדנים כגון אורך חייו הכלכליים של הנכס או ערך השייר, או שינויים בנסיבות, אינם גורמים לסיווג חדש של החכירה.

1. חכירות מימוניות

חכירות מסווגות כחכירות מימוניות אם הן מעבירות למעשה את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות על הנכס המוחכר. במועד ההכרה לראשונה, מוצגים הנכסים המוחזקים בחכירה מימונית כחייבים בסכום השווה להשקעה נטו בחכירה. היוון תשלומי החכירה נעשה על ידי שימוש בשיעור ההיוון הגלום בחכירה.

עלויות ישירות ראשוניות נכללות במדידה לראשונה של החייבים ומקטינות את סכום ההכנסה המוכרת על פני תקופת החכירה במועד התחילה, תשלומי החכירה הנכללים במדידה של ההשקעה נטו בחכירה כוללים תשלומים קבועים בניכוי תמריצי חכירה כלשהם העומדים לתשלום, תשלומי חכירה משתנים שתלויים במדד או בשער, ערבויות כלשהן לערך שייר המסופקות למחכיר, מחיר המימוש של אופציית רכישה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש אופציה זו וכן תשלומי קנסות לביטול החכירה. בתקופות עוקבות, הרשות מכירה בהכנסות מימון על פני תקופת החכירה. כמו כן, הרשות מקצה את תשלומי החכירה כנגד יתרת החייבים בגין החכירה המימונית וכנגד הכנסות המימון בתקופה. הרשות מיישמת את דרישות הגריעה וירידת ערך בהתאם ל-IFRS 9 בגין יתרת

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. חכירות (המשך)

החייבים בחכירה. בנוסף לכך, הרשות סוקרת את אומדני ערכי השייר שאינם מובטחים. באם חלה ירידה באומדן ערך השייר שאינו מובטח, הרשות מעדכנת את הקצאת ההכנסה על פני תקופת החכירה, ומכירה באופן מידי בירידה בהתייחס לסכומים שנצברו.

2. חכירות תפעוליות

חכירות שאינן מעבירות למעשה את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות על נכס הבסיס מסווגות כחכירות תפעוליות. הרשות מכירה בתשלומי חכירה מחכירות תפעוליות כהכנסה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה עלויות ישירות ראשוניות שהתהוו בהשגת חכירות תפעוליות מתווספות לערך בספרים של נכס הבסיס, ומוכרות כהוצאה לאורך תקופת החכירה לפי אותו בסיס כמו ההכנסה מהחכירה.

י. רכוש קבוע

רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לצורך מתן שירותים, או להשכרה לאחרים ואשר חזוי כי ישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת.

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים בדוח על המצב הכספי לפי העלות, בניכוי מענקי השקעה שהתקבלו בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו, בניכוי פחת שנצבר ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

העלות כוללת חלקי חילוף וציוד עזר שניתן להשתמש בהם רק בהקשר למכונות ולציוד. עלויות מימון המתנייחסות למימון רכישה או הקמה של רכוש קבוע עד להפעלה נכללות בעלות הרכוש. שיפורים ושכלולים נזקפים לעלות.

חלקי חילוף וציוד עזר שאינם מקיימים את הקריטריונים של רכוש קבוע מוצגים כמלאי ונזקפים לדוח רווח והפסד עם צריכתם.

ערך השייר ואורך החיים השימושיים של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולחבא. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף יב' להלן.

הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת בנפרד לגבי כל מרכיב של פריט רכוש קבוע בר-פחת בעל עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. ההפחתה מבוצעת באופן שיטתי לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפוי של מרכיבי הפריט מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש המיועד תוך הבאה בחשבון של ערך שייר צפוי בתום החיים השימושיים.

שיעורי הפחתה השנתיים בהם נעשה שימוש בחישוב הפחתה הינם כדלקמן:

%	
2.5	מבנים
4 – 5 (בעיקר)	מסלולים וגשרים
7 – 15	ציוד
33	מחשבים ותוכנות

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. רכוש קבוע (המשך)

רווח או הפסד הנוצר כתוצאה ממכירה או הוצאה משימוש של פריט רכוש קבוע נקבע לפי ההפרש שבין התקבולים ממכירתו לבין ערכו הפנקסני במועד המכירה או ההוצאה משימוש, ונזקף לסעיף הכנסות / הוצאות אחרות בדוח רווח והפסד.

יא. רכוש אחר

1. פרשנות מספר 1 של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC), בדבר שינויים בהתחייבויות קיימות בגין פירוק ושיקום, ובהתחייבויות דומות, קובעת כי שינויים במדידה של התחייבות קיימת בגין פירוק ושיקום, ושל התחייבות דומה, אשר נובעים משינויים באומדן העיתוי או הסכום של התזרים השלילי של משאבים המייצגים הטבות כלכליות, שנדרשים כדי לסלק את המחויבות יתווספו לעלות של הנכס המיוחס, או יופחתו ממנה, בתקופה השוטפת. עם זאת, הסכום שהופחת מהעלות של הנכס לא יעלה על הערך בספרים שלו. לכן, אם הקיטון בהתחייבות עולה על הערך בספרים של הנכס, יש להכיר בעודף מיידית ברווח או הפסד. סכום בר הפחת המותאם של הנכס, מופחת על פני אורך החיים השימושיים שלו.

[REDACTED]

יב. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

הרשות בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות למימוש ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח או הפסד.

הפסד מירידת ערך של נכס, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. מכשירים פיננסיים

1. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נמדדים במועד ההכרה לראשונה בשווים ההוגן ובתוספת עלויות עסקה שניתן לייחס במישורין לרכישה של הנכס הפיננסי, למעט במקרה של נכס פיננסי אשר נמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, לגביו עלויות עסקה נזקפות לרווח או הפסד.

הרשות מסווגת ומודדת את מכשירי החוב בדוחותיה הכספיים על בסיס הקריטריונים להלן:

- (א) המודל העסקי של הרשות לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן
- (ב) מאפייני תזרים המזומנים החוזי של הנכס הפיננסי.

א. הרשות מודדת מכשירי חוב בעלות מופחתת כאשר:

המודל העסקי של הרשות הינו החזקת הנכסים הפיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים; וכן התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה.

לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים בקבוצה זו יוצגו על פי תנאיהם לפי עלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפרשה לירידת ערך.

כמו כן, במועד ההכרה לראשונה הרשות יכולה ליעד, ללא אפשרות לשינוי יעוד זה, מכשיר חוב כנמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אם יעוד שכזה מבטל או מקטין משמעותית חוסר עקביות במדידה או בהכרה, לדוגמה במקרה בו ההתחייבויות הפיננסיות המתייחסות נמדדות אף הן בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

ב. הרשות מודדת מכשירי חוב בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר כאשר:

המודל העסקי של הרשות הינו הן החזקת הנכסים הפיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים והן מכירת הנכסים הפיננסיים; וכן התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה.

לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים בקבוצה זו נמדדים לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, למעט ריבית והפרשי שער מוכרים ברווח כולל אחר.

ג. הרשות מודדת מכשירי חוב בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כאשר:

נכס פיננסי שמהווה מכשיר חוב אינו עומד בקריטריונים למדידתו בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. לאחר ההכרה הראשונית, הנכס הפיננסי נמדד בשווי הוגן כאשר רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, נזקפים לרווח או הפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. מכשירים פיננסיים (המשך)

- ד. מכשירים הונניים ונכסים פיננסיים אחרים המוחזקים למסחר:
השקעות במכשירים הונניים אינם עומדים בקריטריונים האמורים לעיל ועל כן נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
נכסים פיננסיים אחרים המוחזקים למסחר כגון נגזרים, ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אלא אם הם מיועדים לשמש כמכשירים להגנה אפקטיבית.
בקשר עם מכשירים הונניים שאינם מוחזקים למסחר, במועד ההכרה לראשונה, הרשות ביצעה בחירה שאינה ניתנת לשינוי, להציג ברווח כולל אחר שינויים עוקבים בשווי ההוגן אשר אילולא כן היו נמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. שינויים אלה לא ייזקפו לרווח או הפסד בעתיד גם לא בעת גריעת ההשקעה.
הכנסות מדיבידנד מהשקעות במכשירים הונניים מוכרות במועד הקובע לזכאות לדיבידנד בדוח על הרווח או הפסד.
2. ירידת ערך נכסים פיננסיים:
הרשות בוחנת בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
הרשות מבחינה בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:
א. מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך – ההפרשה להפסד שתוכר בגין מכשירי חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח, או:
ב. מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תביא בחשבון הפסדי אשראי החזויים - לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר.
הרשות מיישמת את ההקלה שנקבעה בתקן לפיה היא מניחה שסיכון האשראי של מכשירי חוב לא עלה באופן משמעותי ממועד ההכרה לראשונה אם נקבע במועד הדיווח כי המכשיר הינו בעל סיכון אשראי נמוך, למשל כאשר המכשיר הינו בעל זירוג חיצוני של "דרגת השקעה".
ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת תיזקף לרווח או הפסד כנגד הפרשה ואילו ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כנגד קרן הון ולא תקטין את הערך בספרים של הנכס הפיננסי בדוח על המצב הכספי.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. מכשירים פיננסיים (המשך)

לרשות נכסים פיננסיים בעלי תקופות אשראי קצרות כגון לקוחות, בגינם היא רשאית ליישם את ההקלה שנקבעה במודל, קרי הרשות תמדוד את ההפרשה להפסד בסכום השווה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר. הרשות בחרה ליישם את ההקלה לגבי נכסים פיננסיים אלה.

3. גריעת נכסים פיננסיים:

הרשות גורעת נכס פיננסי כאשר ורק כאשר:

- א. פקעו הזכויות החוזיות לתזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או
- ב. הרשות מעבירה באופן מהותי את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מהזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או כאשר חלק מהסיכונים וההטבות בעת העברת הנכס הפיננסי נותרים בידי הרשות אך ניתן לומר כי העבירה את השליטה על הנכס.
- ג. הרשות מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי, אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם תזרימי מזומנים אלה במלואם לצד שלישי, ללא עיכוב מהותי.

4. התחייבויות פיננסיות:

א. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת:

במועד ההכרה לראשונה, הרשות מודדת את ההתחייבויות הפיננסיות בשווי הוגן בניכוי עלויות עסקה שניתן לייחס במישרין להנפקה של ההתחייבות הפיננסית. לאחר ההכרה הראשונית, הרשות מודדת את כל התחייבויות פיננסיות לפי העלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, פרט ל:

1. התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כגון נגזרים.
2. התחייבויות פיננסיות שנוצרות כאשר העברת נכס פיננסי אינה כשירה לגריעה או כאשר גישת המעורבות הנמשכת חלה.
3. חוזי ערבות פיננסית.
4. מחויבויות למתן הלוואה בשיעור ריבית הנמוך משיעור ריבית השוק.

ב. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

במועד ההכרה לראשונה, הרשות מודדת התחייבויות הפיננסיות שאינן נמדדות בעלות מופחתת בשווי הוגן כאשר עלויות עסקה נזקפות לרווח או הפסד. לאחר ההכרה הראשונית, שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. מכשירים פיננסיים (המשך)

5. גריעת התחייבויות פיננסיות:

הרשות גורעת התחייבות פיננסית כאשר ורק כאשר, היא מסולקת – דהיינו, כאשר המחויבות שהוגדרה בחוזה נפרעת או מבוטלת או פוקעת.

התחייבות פיננסית מסולקת כאשר החייב פורע את ההתחייבות על ידי תשלום במזומן, בנכסים פיננסיים אחרים, בסחורות או שירותים, או משוחרר משפטית מההתחייבות.

במקרה של שינוי תנאים בגין התחייבות פיננסית קיימת, הרשות בוחנת האם תנאי ההתחייבות שונים מהותית מהתנאים הקיימים.

כאשר נעשה שינוי מהותי בתנאי התחייבות פיננסית קיימת, השינוי מטופל כגריעה של ההתחייבות המקורית והכרה של התחייבות חדשה. ההפרש בין היתרה של שתי ההתחייבויות הנ"ל בדוחות הכספיים נזקף לרווח או הפסד.

במקרה בו השינוי אינו מהותי, הרשות מעדכנת את סכום ההתחייבות, קרי להוון את תזרימי המזומנים החדשים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית, כאשר ההפרשים נזקפים לרווח או הפסד.

בעת הבחינה האם מדובר בשינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, מביאה הרשות בחשבון שיקולים איכותיים וכמותיים.

6. קיזוז מכשירים פיננסיים:

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מקוזזים והסכום נטו מוצג בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות שניתנת לאכיפה משפטית לקזז את הסכומים שהוכרו, וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס ואת ההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות במקביל. הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. על מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מיידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפגיעתה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. מדידת שווי הוגן:

שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. מדידת שווי הוגן מבוססת על ההנחה כי העסקה מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק הכדאי (advantageous) ביותר. שווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשתתפים בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשתתפים בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם. מדידת שווי הוגן לנכס לא פיננסי מביאה בחשבון את היכולת של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות הנכס בשימוש המיטבי שלו או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שישתמש בנכס בשימוש המיטבי שלו. הרשות משתמשת בטכניקות הערכה שהן מתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מקסום השימוש בנתונים רלוונטיים שניתנים לצפייה ומזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה. כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מדרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

טו. הפרשות:

הפרשה בהתאם ל- IAS 37 מוכרת כאשר לרשות קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר הרשות צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לרשות, כגון בחוזה ביטוח, ההחזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בזרח רווח או הפסד בניכוי החזר ההוצאה.

להלן סוגי הפרשות שנכללה בדוחות הכספיים:

תביעות משפטיות:

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לרשות קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי הרשות תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

היטלים:

היטלים המוטלים על הרשות על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה, מטופלים בהתאם לפרשנות 21 IFRIC, לפיה ההתחייבות לתשלום ההיטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. התחייבות בשל הטבות לעובדים

ברשות קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים כדלקמן (ראה גם באור 21):

1. הטבות לעובדים לטווח קצר

הטבות לעובדים לטווח קצר, הן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן בתקופה שאינה עולה על 12 חודשים מתום התקופה בה סופק השירות המזכה בהטבה. הטבות לעובדים לטווח קצר כוללות את התחייבות הרשות בגין משכורות, הפרשות סוציאליות, היעדרויות לזמן קצר בגין ימי חופשה ומחלה. הטבות אלו נזקפות לדוח רווח והפסד. ההטבות נמדדות על בסיס לא מהוון אותו חזויה הרשות לשלם.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

ברשות קיימות מספר תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה הכוללות: פנסיה תקציבית, התחייבות לפיצויי פיטורין ותשלום שי לחג לפנסיונרים. הטבות אלה לאחר סיום העסקה הינן בחלקן תוכניות להפקדה מוגדרת ובחלקן תוכניות להטבה מוגדרת. תוכנית להפקדה מוגדרת, הינה תוכנית הכוללת תשלומים שהרשות משלמת באופן קבוע מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד. הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים ואו תגמולים מוכרת כהוצאה בעת התהוות המחויבות להפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד ולא נדרשת הפרשה נוספת בדוחות הכספיים.

כמו כן מפעילה הרשות תוכנית להטבה מוגדרת - תשלום פנסיה תקציבית, פיצויי פיטורין ותשלום שי לחג לפנסיונרים. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת נזקפות לדוח רווח והפסד בהתאם לשיטת יחידת הזכאות החזויה תוך שימוש בהערכות אקטואריות המתבצעות בתום כל תקופת הדיווח.

החשוב האקטוארי מביא בחשבון מספר משתנים כגון: עלויות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים. הערך הנוכחי של מחויבות הרשות בגין תוכנית להטבה מוגדרת נקבע באמצעות היוון תזרים המזומנים הצפוי, תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למחיימ של ההתחייבות. נכסי תוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן נפרדת מהרשות, אינם זמינים לנושי הרשות ולא ניתן לשלמם לרשות.

התחייבות הרשות בגין תוכנית הטבה מוגדרת המוצגת בדוח על המצב הכספי כוללת את הערך הנוכחי של המחויבות בגין ההטבה המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי תוכנית.

בתאריך 17 למרץ 2013, נחתם הסדר נאמנות בין הרשות לבין הסתדרות העובדים וועדי העובדים לפיו העבירה הרשות את הכספים המיועדים לפנסיה תקציבית לנאמנות וזאת עד להקמת קופה מרכזית לקצבה, נכסי הנאמנות עונים על התנאים להגדרתם כנכסי תוכנית.

עד למועד העברת הכספים לנאמנות רק הקופות המרכזיות לפיצויים ענו על התנאים הנדרשים להגדרת נכסי תוכנית.

מדידות מחדש כוללות רווחים והפסדים אקטואריים וכן את התשואה על נכסי תוכנית בניכוי מרכיב הריבית. מדידות מחדש נזקפות לרווח כולל אחר בתקופת התהוותם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)
טז. התחייבות בשל הטבות לעובדים (המשך)

3. הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

הטבות עובדים אחרות לטווח ארוך, הן הטבות עובדים שאינן הטבות לטווח קצר, אינן הטבות לאחר העסקה ואינן הטבות בגין פיטורין. הטבות עובדים אחרות ברשות כוללות את ההתחייבויות בגין תשלום ימי חופשה ומחלה לעובדים. המחויבות נטו של הרשות בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי ומנוכה ממנו השווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו, במידה שקיימים. שיעורי ההיוון מבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למחיימ של ההתחייבות. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה תוך שימוש בהערכות אקטואריות המבצעות בתום כל תקופת דיווח. רווחים והפסדים אקטואריים נקפים במלואם לדוח על הרווח הכולל בתקופה בה הם התהוו.

4. הטבות בגין פיטורין

הטבות בגין פיטורין נזקפות כהוצאה כאשר הרשות התחייבה, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגעתם לגיל הפרישה המקובל על פי תוכנית פורמלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כאשר הרשות הציעה לעובדים תוכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שההצעה תתקבל וניתן לאמוד באופן מהימן את מספר הנענים להצעה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. יתרות צמודות מדד ובמטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות הרלוונטי של הרשות לפי שער החליפין שבתוקף בתאריך העסקה.

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ או צמודות לו נכללו לפי שערי החליפין היציגים לתאריך המאזן. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו בדוחות הכספיים על בסיס המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

להלן נתונים על שערי החליפין של הדולר של ארה"ב ושל מדד המחירים לצרכן:

<u>ממד המחירים לצרכן האמריקאי (C.P.I) "ידוע"</u>	<u>שער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב</u>	<u>ממד המחירים לצרכן "ידוע"</u>	<u>ממד המחירים לצרכן "בגין"</u>	<u>ליום</u>
260.23	3.22	223.34	223.11	31 בדצמבר 2020
257.20	3.46	224.67	224.67	31 בדצמבר 2019
252.03	3.75	224.00	223.33	31 בדצמבר 2018
246.67	3.47	221.35	221.57	31 בדצמבר 2017
<u>שיעורי שינוי</u>				
<u>בתקופת הדוח</u>				
<u>לשנה שהסתיימה</u>				
<u>ביום:</u>				
<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	
1.18	(6.97)	(0.59)	(0.69)	31 בדצמבר 2020
2.05	(7.79)	0.30	0.60	31 בדצמבר 2019
2.17	8.10	1.20	0.80	31 בדצמבר 2018
2.20	(9.83)	0.30	0.40	31 בדצמבר 2017

* בסיס המדד - ממוצע 1993 = 100

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים, הפעילה הרשות שיקול דעת ושקלה את השיקולים לגבי הנושאים הבאים, שלהם השפעה מהותית על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. השיקולים

א. סיווג חכירה

לצורך הבחינה האם יש לסווג חכירה כמימונית או תפעולית, בוחנת הרשות האם החכירה מעבירה במהותה את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות בנכס. בכלל זאת בוחנת הרשות, בין היתר, את קיומה של אופציית רכישה במחיר הזדמנותי, את תקופת החכירה ביחס לאורך החיים הכלכלי של הנכס ואת הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים ביחס לשווי ההוגן של הנכס.

ב. העיתוי של קיום מחויבויות ביצוע

הרשות בוחנת את מועד העברת השליטה בנכס או בשירות לצורך זיהוי עיתוי ההכרה בהכנסות מחוזים עם לקוחות בנקודת זמן או לאורך זמן. בין היתר, בוחנת הרשות האם הלקוח משיג שליטה על נכס בנקודת זמן ספציפית או צורך את ההטבות הכלכליות באופן מקביל לביצועי הרשות. בנוסף, הרשות לוקחת בחשבון לצורך קביעת עיתוי ההכרה בהכנסה גם הוראות חוק ורגולציה רלוונטיות.

2. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. שינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן. להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הרשות ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

א. תביעות משפטיות

בהערכות סיכויי תוצאות התביעות המשפטיות שהוגשו נגד הרשות הסתמכה הרשות על חוות דעת של יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על ניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה (ראה באור 22).

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ב. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו.

ג. נכסי מיסים נדחים

נכסי מיסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס ובגין הפרשים זמניים ניתנים לניכוי, שטרם נוצלו, אם צפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה, מקורה ואסטרטגיית תכנון המס.

ד. קביעת שווי הוון של נכס פיננסי לא סחיר

השווי הוון של נכס פיננסי לא סחיר נקבע בהתאם לשיטות הערכה, בדרך כלל על פי הערכת תזרימי המזומנים העתידיים המהווים לפי שיעורי היוון שוטפים בגין פריטים בעלי תנאים ומאפייני סיכון דומים. שינויים באומדן תזרימי מזומנים עתידיים ואומדן שיעורי היוון בהתחשב בהערכת סיכונים כגון סיכון נזילות, סיכון אשראי ותנודתיות, עשויים להשפיע על השווי הוון של נכסים אלו.

ה. קביעת מחיר העסקה והסכומים שהוקצו למחויבויות ביצוע

בעסקאות מול לקוחות הכוללות תמורה משתנה בוחנת הרשות בהסתמך על ניסיון העבר שלה ובהתאם לתנאים כלכליים קיימים האם צפוי ברמה גבוהה שביטול משמעותי בסכום ההכנסות שהוכרו לא יתרחש כאשר אי הודאות הקשורה להשתנות התמורה תתברר.

בעת קביעת מחיר העסקה עם לקוחותיה, לוקחת הרשות בחשבון את ההשפעה של כל תמורה משתנה בחוזה, כגון הנחות, קנסות, תמריצים, קיומו של רכיב מימון משמעותי בחוזה וכן תמורה שלא במזומן.

בנוסף, הרשות בוחנת עבור כל עסקה הכוללת תמורה משתנה מהי השיטה שתייצג בצורה טובה יותר את סכום התמורה שהרשות תהיה זכאית לו, שיטת התחלת או שיטת הסכום הסביר ביותר.

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 5 - מזומנים ושווי מזומנים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית %		
2019	2020	2019	2020	
מיליוני ש"ח				
294	228	---	---	לא צמודים
268	30	0-1.85	0-1.85	במטבע חוץ (דולר ארה"ב)
1	-	---	---	במטבע חוץ (אירו)
563	258			

באור 6 - השקעות מיועדות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
מיליוני ש"ח		
21	-	לא צמודים
76	-	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים (בשווי הוגן)
97	-	

ב. בשנת 2019 ייעדה הנהלת הרשות כספים לטובת יתרת החוב למדינה בגין קרן המסופים והתחייבויות אחרות. הנהלת הרשות יכולה לשנות ייעוד זהה בכל עת. בשנת 2020 יתרת קרן המסופים הפכה לזכות הרשות, וקרן לימי מחלה נפרעה, לפיכך ליום 31 בדצמבר 2020 אין יתרת כספים מיועדים. ראה גם באור 10 בדבר קרן המסופים.

באור 7 - השקעות לזמן קצר

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
מיליוני ש"ח		
1,212	4	בעיקר אגרות חוב ומלוות ממשלתיים (בשווי הוגן)
1,212	4	

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 8 - מכשירים פיננסיים נגזרים

א. הרשות התקשרה עם תאגידים בנקאיים בעסקאות עתידיות על שער החליפין של הדולר בגין גידור תזרים מזומנים של האגרות התעופתיות הבינלאומיות הצפויות להתקיים ברמת סבירות גבוהה. על פי תקנות רשות שדות התעופה, תעריף האגרות נקבע ב-1 באוקטובר עבור השנה העוקבת, וזאת על פי שער החליפין ב-15 בספטמבר. הרשות פועלת לגדר את שער החליפין על מנת לצמצם את סיכוני שער החליפין מהכנסות מאגרות תעופתיות.

מועצת הרשות אחראית על אישור מדיניות ניהול סיכוני השוק של הרשות ומפקחת על יישום המדיניות.

ב. להלן פירוט עסקאות אקדמה בגין גידור תזרים מזומנים של הכנסות תעופתיות לשנת 2021:

ליום 31 בדצמבר 2020

שוי הוגן מיליוני ש"ח	שער ממוצע משוקלל	נכס בסיס במיליונים	מטבע	יום הפרעון
2	3.4097	9	USD	19/05/2021
2	3.4036	9	USD	15/06/2021
2	3.4150	10	USD	15/07/2021
3	3.4258	13	USD	12/08/2021
3	3.4228	13	USD	14/09/2021
2	3.4252	11	USD	14/10/2021
3	3.4463	11	USD	15/11/2021
3	3.4515	10	USD	15/12/2021
20		86		סה"כ

ג. להלן פירוט עסקאות אקדמה בגין גידור תזרים מזומנים של הכנסות תעופתיות לשנת 2020:

ליום 31 בדצמבר 2019

שוי הוגן מיליוני ש"ח	שער ממוצע משוקלל	נכס בסיס במיליונים	מטבע	יום הפרעון
2	3.4928	53	USD	13/02/2020
2	3.5097	29	USD	12/03/2020
3	3.4862	63	USD	20/04/2020
1	3.4503	57	USD	26/05/2020
1	3.4368	67	USD	15/07/2020
2	3.4486	40	USD	13/08/2020
11		309		סה"כ

ד. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר

2019	2020
מיליוני ש"ח	
---	20
1	---
11	---
12	20

שוי הוגן עיסקאות הגנה בגין גידור תזרים מזומנים של הכנסות 2020
עסקאות עתידיות הנמדדות בשוי הוגן דרך רווח והפסד
שוי הוגן עיסקאות הגנה בגין גידור תזרים מזומנים של הכנסות 2019

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 9 - לקוחות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
מיליוני ש"ח		
66	40	חובות פתוחים (1) (2)
178	51	הכנסות לקבל
5	6	המחאות לגביה
<u>249</u>	<u>97</u>	
<u>1</u>	<u>---</u>	(1) בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
<u>2</u>	<u>4</u>	(2) כולל משרדי ממשלה

ב. ניהול סיכון אשראי לקוחות:

על מנת לצמצם את סיכון האשראי מול לקוחותיה פועלת הרשות לקבל ערבויות בנקאיות מלקוחותיה המסחריים והתעופתיים. הרשות מודדת את ההפרשה להפסדי אשראי בגין לקוחות לפי הסתברות לחדלות פירעון לכל אורך חיי המכשיר. הפסדי אשראי הצפויים בגין חובות לקוחות נאמדים על סמך ניסיון העבר ובהתאם למאפיינים ספציפיים של לקוחות.

באור 10 - חייבים ויתרות חובה

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
מיליוני ש"ח		
---	12	רשות האוכלוסין
8	9	רשות מקרקעי ישראל
3	4	הוצאות מראש
1	1	עובדים
---	34	ממשלת ישראל בגין מסופי הגבול היבשתיים (ראה באור 10 ב' להלן)
<u>12</u>	<u>60</u>	

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 10 - חייבים ויתרות חובה (המשך)

ב. תפעול שוטף של מסופי הגבול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
340	88
(262)	(174)
78	(86)
(60)	(24)
59	76
(1)	---
76	(34)

הכנסות השנה
בניכוי - הוצאות השנה
רווח (הפסד) תפעולי
הוצאות פיתוח
יתרת חוב לתחילת השנה צמודה למדד
הצמדה בעקבות סיכום דברים
יתרה לסוף השנה

באור 11 - חכירות

א. מידע לגבי פעילות החכירה:
לרשות הסכמי חכירה של רכבים המשמשים לצורך קיום הפעילות השוטפת. תקופת הסכמי החכירה הינם בעיקר לתקופה של 3 שנים.

ב. נכסי זכות שימוש
ההרכב והתנועה:

כלי רכב
מיליוני ש"ח
15
9

24
4
(3)
25

עלות:
יתרה ליום 1 בינואר 2019
תוספת בגין הסכמים חדשים
גריעות בגין הסכמים שהסתיימו
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
תוספת בגין הסכמים חדשים
גריעות בגין הסכמים שהסתיימו
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 11 - חכירות (המשך)
ב. נכסי זכות שימוש (המשך)

	<u>הפחתות והפסדים מירידת ערך:</u>
---	יתרה ליום 1 בינואר 2019
9	פחת בגין נכס זכות שימוש
---	גריעות בגין הסכמים שהסתיימו
<u>9</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
9	פחת בגין נכס זכות שימוש
<u>(3)</u>	גריעות בגין הסכמים שהסתיימו
<u>15</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
<u>15</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019
<u>10</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020

ג. התחייבות בגין חכירה
התנועה:

<u>כלי רכב</u>	
<u>מיליוני ש"ח</u>	
15	יתרה ליום 1 בינואר 2019
9	תוספת בגין הסכמים חדשים
---	גריעות בגין הסכמים שהופסקו
---	הוצאות מימון בגין התחייבות חכירה *
<u>(9)</u>	תשלומים בגין חכירות
15	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
4	תוספת בגין הסכמים חדשים
<u>(1)</u>	גריעות בגין הסכמים שהופסקו
---	הוצאות מימון בגין התחייבות חכירה *
<u>(8)</u>	תשלומים בגין חכירות
<u>10</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

* פחות ממיליון

ההרכב:

כלי רכב	
31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
8	7
7	3
<u>15</u>	<u>10</u>

חלויות שוטפות
התחייבות לזמן ארוך בגין חכירה

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 12 - רכוש קבוע, נטו
הרכב ותנועה בשנת 2020 :

עלות			
סה"כ	ציוד	מבנים ותשתיות	מסלולים וגשרים
מיליוני ש"ח			
12,348	2,244	6,581	3,523
139	54	75	10
(42)	(40)	(2)	---
94	29	65	---
<u>12,539</u>	<u>2,287</u>	<u>6,719</u>	<u>3,533</u>
356	53	197	106
240	99	83	58
---	---	---	---
(94)	(29)	(65)	---
<u>502</u>	<u>123</u>	<u>215</u>	<u>164</u>
<u>13,041</u>	<u>2,410</u>	<u>6,934</u>	<u>3,697</u>

עלות מופעלת
יתרה ליום 1 בינואר 2020
תוספות
גריעות
מיון
סה"כ עלות מופעלת

עלות בהקמה
יתרה ליום 1 בינואר 2020
תוספות
גריעות
מיון
סה"כ עלות בהקמה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

פחת נצבר			
סה"כ	ציוד	מבנים ותשתיות	מסלולים וגשרים
מיליוני ש"ח			
7,490	1,226	4,141	2,123
533	198	201	134
(42)	(40)	(2)	---
<u>7,981</u>	<u>1,384</u>	<u>4,340</u>	<u>2,257</u>
<u>5,060</u>	<u>1,026</u>	<u>2,594</u>	<u>1,440</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2020
תוספות
גריעות
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

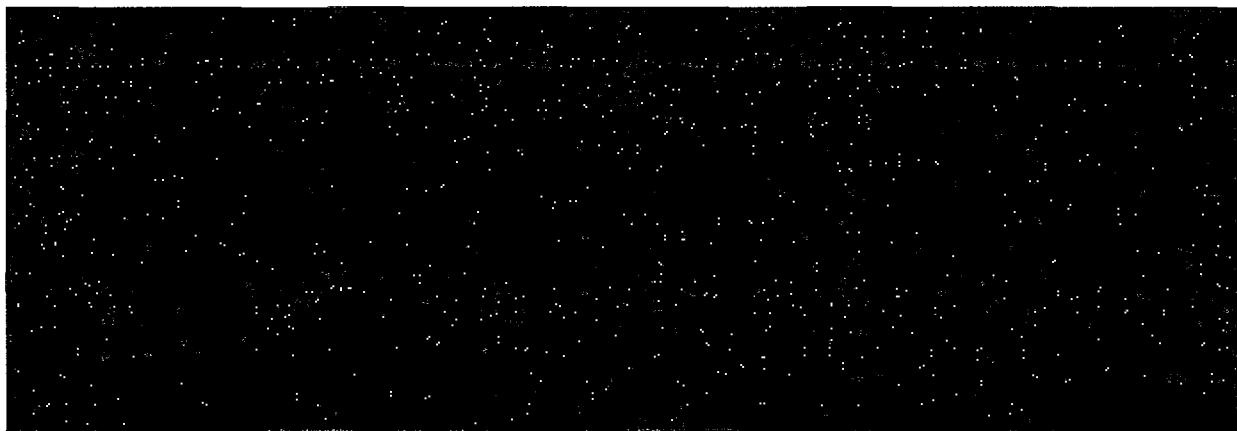
באור 12 - רכוש קבוע, נטו (המשך)
הרכב ותנועה בשנת 2019 :

עלות				
סה"כ	ציוד	מבנים ותשתיות	מסלולים וגשרים	
מיליוני ש"ח				
10,780	1,506	6,103	3,171	עלות מופעלת
347	173	154	20	יתרה ליום 1 בינואר 2019
(196)	(59)	(94)	(43)	תוספות
1,417	624	418	375	גריעות
12,348	2,244	6,581	3,523	מיון
				סה"כ עלות מופעלת
				עלות בהקמה
1,561	662	475	424	יתרה ליום 1 בינואר 2019
212	15	140	57	תוספות
---	---	---	---	גריעות
(1,417)	(624)	(418)	(375)	מיון
356	53	197	106	סה"כ עלות בהקמה
12,704	2,297	6,778	3,629	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
				פחת נצבר
סה"כ	ציוד	מבנים ותשתיות	מסלולים וגשרים	
מיליוני ש"ח				
7,193	1,136	4,076	1,981	יתרה ליום 1 בינואר 2019
492	148	159	185	תוספות
(195)	(58)	(94)	(43)	גריעות
7,490	1,226	4,141	2,123	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
5,214	1,071	2,637	1,506	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 13 - רכוש אחר, נטו

הרכב ותנועה בשנת 2020 :

הרכב ותנועה בשנת 2019 :

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 14 - אשראי מתאגידים בנקאיים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
20	19

חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך

פרטים בדבר ריבית והצמדה ראה באור 19.

באור 15 - התחייבויות לספקים ולנותני שרותים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
394	219
1	1
395	220

חשבונות פתוחים
המחאות לפרעון

באור 16 - זכאים ויתרות זכות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
112	157
193	101
84	69
58	46
30	37
76	---
7	9
560	419

רשות מקרקעי ישראל (ראה ב' להלן)
עובדים ומוסדות בגין שכר
הפרשה לחופשה
זכאים אחרים
מוסדות
ממשלת ישראל בגין מסופי הגבול היבשתיים (ראה באור 10 ב')
הכנסות מראש וחלויות שוטפות של הכנסות מראש

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 16 - זכאים ויתרות זכות (המשך)

ב. רשות מקרקעי ישראל

1. דמי חכירה בגין שדות התעופה

הרשות משלמת דמי חכירה שנתיים, בגין השימוש במקרקעין, לרשות מקרקעי ישראל בשיעור קבוע מהכנסותיה כדלקמן:

מפעילות מסחרית	8%
מאגרות ושרותים למטוסים	6%
מאגרות ושרותים לנוסעים	2%

דמי החכירה בגין השימוש במקרקעין בשדות התעופה, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמו לסך של 54 מיליוני ש"ח (בשנת 2019: 107 מיליוני ש"ח).

בחישוב דמי החכירה כאמור לעיל, קוזזו מההכנסות המסחריות התמלוגים למדינה (למעט תמלוגים ששולמו לפי סעיף 40 א' לחוק הרשות).

בהתאם לסיכום דברים עם רשות מקרקעי ישראל, יתרת חוב דמי חכירה בסך של 100 מיליון ש"ח בגין דמי החכירה לשנת 2019, נדחו לתשלום עד ליום 31 במאי 2021.

2. דמי חכירה בגין מסופי הגבול היבשתי

הרשות משלמת דמי חכירה שנתיים בגין השימוש במקרקעין של מסופי הגבול. דמי החכירה משולמים בשיעור קבוע מהכנסות מסופי הגבול כדלקמן:

מפעילות מסחרית	8%
מאגרות מטען	6%
מאגרות נוסעים	2%

דמי החכירה בגין שימוש במקרקעין במסופי הגבול היבשתיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 מסתכמים לסך של כ- 1.3 מיליוני ש"ח (בשנת 2019: 4.4 מיליוני ש"ח), סכומים אלו נזקפו לחובת ממשלת ישראל בגין התפעול השוטף של מסופי הגבול (ראה באור 1 ובאור 10ב').

באור 17 - ממשלת ישראל

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
19	19
19	19

תשלומים לממשלת ישראל על פי סעיף 40א לחוק הרשות

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 18 - הפרשות

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 19 - התחייבויות לתאגידי בנקאיים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית	
2019	2020		
מיליוני ש"ח			
195	164	6.904%	בנקים (1)
(20)	(19)		בניכוי - חלויות שוטפות
(5)	(4)		בניכוי הוצאות נדחות
170	141		

ב. זמני הפרעון הם כדלקמן:

19	בשנת 2021 - חלויות שוטפות
20	בשנת 2022
22	בשנת 2023
23	בשנת 2024
25	בשנת 2025
55	בשנת 2026 ואילך
145	
164	

ג. מידע נוסף:

1. ב- 11 בינואר 1999 לוותה הרשות סך של 100 מיליון דולר של ארצות הברית מתוך הכספים שגייסה ממשלת ישראל בערבותה של ממשלת ארצות הברית. ההלוואה ניתנה בפועל על ידי חמישה בנקים מסחריים בישראל מתוך כספים שהופקדו על ידי ממשלת ישראל בפקדונות באותם בנקים. תנאי פקדונות אלה מקבילים לתנאי האשראי מבחינת הסכומים, מועדי הביצוע ולוחות הסילוקין. הריבית נפרעת ב- 58 תשלומים חצי שנתיים רצופים החל מ- 10 במאי 1999. הקרן תפרע ב- 40 תשלומים חצי שנתיים רצופים החל מ- 10 במאי 2008. מתוך סכום ההלוואות נוכה סך של 4.5 מיליון דולר עבור עמלה ששילמה ממשלת ישראל בגין גיוס הכספים. עמלה זו מופחתת על פני אורך החיים של ההלוואה ומוצגת בניכוי מההלוואות.
2. אמות מידה פיננסיות - בגין הלוואות מתאגידי בנקאיים, אשר יתרתן ליום 31 בדצמבר, 2020 מסתכמת לסך של 164 מיליוני ש"ח, התחייבה הרשות כלפי התאגידי הבנקאיים, בין היתר, על כך שהיחס בין הקרן לפיתוח והרחבת שירותים לבין סך הנכסים במאזן לא יפחת משיעור של 30% - זאת עד לפרעון האשראי. נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 עומדת הרשות באמות המידה הפיננסיות הנ"ל (ראה גם ביאור 22 ז').

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 20 - הכנסות מראש

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
55	56
(7)	(10)
48	46

הכנסות מראש
בניכוי חלויות שוטפות

באור 21 - הטבות לעובדים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
3,937	3,895
39	40
27	30
121	128
4,124	4,093
212	170
4,336	4,263
3,920	4,045
416	218

הטבות לאחר סיום העסקה במסגרת תוכניות להטבה מוגדרת
פנסיה תקציבית
שי לחג פנסיה תקציבית
שי לחג פנסיה צוברת
הטבות בגין פיטורין

הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

מענק בגין אי ניצול ימי מחלה

סה"כ הטבות לעובדים

שווי הוגן של נכסי תכנית
סך ההתחייבות בגין הטבות לעובדים שהוכרה בדוח על המצב הכספי

ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים מוצגת בדוח על המצב הכספי:

---	110
56	---
360	328
416	218

במסגרת נכסים לא שוטפים
במסגרת התחייבויות שוטפות
במסגרת התחייבויות שאינן שוטפות
התחייבות נטו

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. נכסי תוכנית:

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית %		
2019	2020	2019	2020	
מיליוני ש"ח				
1,617	1,605			אג"ח סחירות וקרנות המתמחות באג"ח סחירות
146	113	1.7-6.1	2.0-6.1	פקדונות ושטרי הון צמוד מדד (1)
892	951			אג"ח קונצרניות
698	791			מניות סחירות, אג"ח להמרה וקרנות המתמחות במניות סחירות
110	134			לא צמודים
42	22			אג"ח צמוד מט"ח (דולר)
414	426			קופות מרכזיות לפיצויים
1	3			שטרי הון סחירים
<u>3,920</u>	<u>4,045</u>			

(1) זמני הפרעון של הפקדונות הם כדלקמן:

31	בשנת 2021
29	בשנת 2022
49	בשנת 2023
4	בשנת 2024
<u>113</u>	

בתאריך 17 למרץ 2013 חתמה הרשות על הסדר נאמנות עם ועדי העובדים וההסתדרות. בהתאם להסדר, העבירה הרשות את הכספים שיועדו על ידה לפנסיה תקציבית לנאמנות וזאת עד להקמת קופה מרכזית לקיצבה. כספים אלו עומדים בהגדרת נכסי תוכנית (ראה גם באור 1).

מתוך כלל כספי ההשקעות מיועדות מנוהלים ומיועדים לניהול ע"י מנהלי תיקים סך של 1,185 מיליוני ש"ח (2019: 1,256 מיליוני ש"ח).

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. פנסיה תקציבית

בהתאם להסכמי עבודה הקיימים ברשות, זכאים חלק מעובדי הרשות, לפנסיה תקציבית בהתאם לחוק שרות המדינה (גמלאות) (נוסח משולב), התש"ל-1970. בהתאם לסעיף 26 לחוק הרשות, קיבלה הרשות על עצמה שמירת זכויות עובדי המדינה שהועברו אליה ביום 15 ביוני 1977 וביום 1 ביוני 1978. התחייבות זו כוללת גם התחייבות לתשלום מענקים בגין אי ניצול ימי מחלה בעבור אותם עובדים העתידים להגיע לגיל 55 שנה. בנוסף אליהם מבוטחים בפנסיה תקציבית כל העובדים אשר קיבלו מעמד של "עובד קבוע" עד ליום 1 בינואר 1994.

המחויבות האמורה חושבה על ידי אקטואר מוסמך תוך שימוש בשיטת הערכה אקטוארית - יחידת זכאות חזויה. בשיטה זו הובאו בחשבון מועדי וסכומי תשלום ההטבה הצפויים, בכפוף לשיעור גידול השכר החזוי, להסתברות תמותה, עזיבה ונכות של העובדים, הפנסיונרים ושאריתם ובכפוף למדיניות הרשות לגבי תשלום ההטבות.

ד. ההנחות האקטואריות העיקריות לתאריך הדוח על המצב הכספי:

1. גיל עובדי הרשות וגמלאיה.
2. לוחות תמותה בהתאם לחוזרי פנסיה של משרד האוצר משנים 2017 ו 2019.
3. גיל הפרישה חושב על פי חוק גיל פרישה. גיל הפרישה לגברים הוא 67 וגיל הפרישה לנשים הוא בין הגילאים 62 לבין 64. הנחה זו מבוססת על הנחת הנהלת הרשות כי מספרן של פרישות מוקדמות רגילות יהיה קטן ולא מהותי (פרישות מוקדמות בתוכניות פרישה יטופלו כ- Termination benefits ולפיכך אינן נלקחות בחשבון מראש בהערכה האקטוארית). לעובדים פעילים שגילם במועד הדוח על המצב הכספי גבוה מגיל הפרישה לפי החוק, הונח כי יפרשו תוך שנה ממועד הדוח על המצב הכספי.
4. אחוז הצבירה הינו 2% לכל שנת עבודה, אך לא יותר מ- 70% עד לפרישה, עובדים שהקפואו את זכויותיהם זכאים לפנסיה לפי שיעור הפנסיה שצברו עד הקפאת הזכויות.
5. גידול שכר- ההנחה נקבעה על בסיס ניתוח שכר המבוסס על נתוני שכר לשנים 2001-2017. שיעורי הגידול בשכר, נקבעו לפי גיל, בהתייחס בנפרד לאוכלוסיה שהגיעה לשיא מתח הדרגות ולאוכלוסיה שטרם הגיעה לשיא מתח הדרגות.
6. תשלומי הפנסיה צמודים למדד המחירים לצרכן. עדכון הפנסיה יבוצע אחת לשנה (לפיכך הונחה שחיקה בפנסיה של 0.84%).
7. השכר הקובע- לחישוב הפנסיה הינו השכר האחרון ערב הפרישה.

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ד. ההנחות האקטואריות העיקריות לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך):

8. שיעור ריבית להיוון- תקן IAS 19 קובע כי היוון של ההטבות לאחר פרישה ולזמן ארוך ייעשה תוך שימוש בשיעור היוון שייקבע לפי התשואה לפידיון על אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה, לתקופה דומה לתקופת תשלום ההטבות. במדינות בהן לא קיים שוק עמוק לאגרות חוב אלה יש לבצע את ההיוון לפי שיעור תשואה לפדיון של אגרות חוב ממשלתיות. לאור ההחלטה שבישראל קיים שוק עמוק לאג"ח קונצרני, ההיוון התבצע לפי שיעורי הריבית המפורטים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	<u>פנסיה תקציבית</u>
1.10%	1.10%	פנסיה
0.70%	1.10%	שי לחג
-0.20%	0.40%	מענק אי ניצול ימי מחלה
		<u>פנסיה צוברת</u>
1.50%	1.60%	שי לחג
1.00%	1.20%	מענק אי ניצול ימי מחלה

9. השתתפות העובדים בשיעור של 2% מהשכר הפנסיוני.
10. עובד אשר בעת הגיעו לגיל פרישה, צבר יותר מ- 35 שנות ותק, זכאי למענק בשווי משכורת חודשית אחת לפי השכר הקובע, בגין כל שנה עודפת מעבר ל- 35 שנים.
11. פנסיית נכות- במקרה של נכות, זכאי העובד לשיעור פנסיה של 2% מהשכר הקובע לכל שנת עבודה, אך לא פחות משיעור פנסיית נכות של 50% ולא יותר מ-70%. הפנסיה תשולם עד לסוף חייו של הנכה.
12. פנסיית שאירי פעיל- במקרה של מות עובד, זכאית בת הזוג לפנסיה בשיעור של 40% מהשכר הקובע לכל ימי חייה.
13. פנסיית שאיר פנסיונר- במקרה של מות פנסיונר זכאי אלמן או אלמנה לפנסית שאירים בשיעור של 60% מפנסיית הזקנה שקיבל הפנסיונר.

ה. שי לחג

ההתחייבות לשי לחג חושבה בשווי אחיד בסך של 2,000 ש"ח שנתי בגין תשלום שי לחג עבור עובדי הרשות כאשר יגיעו לגיל פרישה, גימלאי הרשות ושאיירי הגימלאים. הערך הנוכחי של ההתחייבות חושבה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה, בהתחשב במועדי וסכומי ההטבה הצפויים ובכפוף לשיעור הגידול בהטבה.

ההתחייבות בגין שי לחג חושבה על ידי אקטואר מוסמך.

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ו. פיצויי פיטורין

בהתאם לחוקי העבודה ולהסכמי העבודה בתוקף, חייבת הרשות בתשלום פיצויי פיטורין לעובדים שיפוטרו או שיפרשו מעבודתם בנסיבות מסוימות. פיצויי פיטורין מחושבים על בסיס משך תקופת שירותם ובדרך כלל לפי שכרם החודשי האחרון ומשכורת חודשית אחת לכל שנת עבודה.

ההתחייבויות בקשר לזכויות עובדים בעת פיטורין מכוסות כדלקמן:

1. בהתאם להסכמי עבודה, מפקידה הרשות הפקדות שוטפות בתוכניות פנסיה חיצונית בגין חלק מהעובדים. תוכניות אלה מעניקות, בדרך כלל, כיסוי מלא בגין פיצויי פיטורין, ובמקרים מסוימים - 72% מההתחייבות לפיצויי פיטורין.
2. ההתחייבויות לפיצויי פיטורין המכוסות על ידי תוכניות אלה אינן מוצגות בדוחות הכספיים, מאחר שכל הסיכונים הכרוכים בתשלומי פיצויי פיטורין כמתואר לעיל הועברו לקרנות הפנסיה. הרשות מבצעת הפקדות שוטפות לפוליסות ביטוח מנהלים בגין עובדים בתפקידי ניהול. פוליסות אלה מעניקות כיסוי להתחייבויות בגין פיצויי פיטורין לאותם עובדים. על פי הסכמי עבודה, כפוף למגבלות מסוימות, פוליסות ביטוח אלה הן רכוש העובדים. הסכומים שהופקדו בגין הפוליסות כאמור אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי מאחר שהם אינם בשליטת הרשות.

ז. מענק בגין אי ניצול ימי מחלה

- עובדי הרשות הקבועים המבוטחים הן בפנסיה תקציבית והן בפנסיה צוברת זכאים למענק בעת פרישה בגין אי ניצול ימי מחלה. שיעור המענק הינו בהתאם לגילאי הפרישה שנקבעו בהסכם הקיבוצי ובהתאם
1. אם העובד ניצל 65% ומעלה מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, לא יהיה זכאי למענק.
 2. אם העובד ניצל יותר מ-36% ופחות מ-65% מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, העובד יהיה זכאי ל-6 ימי מחלה על בסיס זכאות של 30 ימי מחלה לשנה.
 3. אם העובד ניצל עד 36% מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, העובד יהיה זכאי ל-8 ימי מחלה על בסיס זכאות של 30 ימי מחלה לשנה.

ההתחייבות בגין אי ניצול ימי מחלה חושבה על ידי אקטואר מוסמך.

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ח. להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים ליום 31 בדצמבר 2020, לכל אחת מהנחה האקטוארית הבאות, בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי במחוייבות להטבה מוגדרת מיליוני ש"ח	
15 <u>(18)</u>	<u>מבחן רגישות לשינוי בהנחת השכר צפויה</u> השינוי כתוצאה מעליית שכר של 0.5% השינוי כתוצאה מירידת שכר של 0.5%
48 <u>(51)</u>	<u>מבחן רגישות לשינוי שיעור ההיוון של ההתחייבות</u> השינוי כתוצאה מירידת שיעור היוון של 0.1% השינוי כתוצאה מעליית שיעור היוון של 0.1%
106 <u></u>	<u>מבחן רגישות לשינוי בשיעור התמותה</u> השינוי כתוצאה מקיטון בשיעור התמותה של 10%

ט. סכומים שהוכרו בדוח רווח והפסד בגין תוכניות הטבה מוגדרת והטבות לעובדים אחרות לזמן ארוך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
מיליוני ש"ח			
56	55	35	עלות שירות שוטף
(2)	(5)	7	עלות ריבית הטבות לעובדים, נטו
21	---	151	הוצאות אחרות
75	50	193	
<u>ההכנסות וההוצאות נכללו בסעיפים הבאים:</u>			
56	55	35	הוצאות שכר
21	---	151	הוצאות אחרות
(2)	(5)	7	מימון
75	50	193	

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

י. סכומים שהוכרו בדוח על הרווח הכולל האחר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
מיליוני ש"ח			
(169)	193	(27)	תשואה על נכסי תוכנית בניכוי מרכיב הריבית
204	(687)	120	רווח (הפסד) אקטוארי
35	(494)	93	מידות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

יא. התנועה בערך הנוכחי של המחוייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת והטבות לעובדים אחרות לזמן ארוך:

ליום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
מיליוני ש"ח			
3,737	3,604	4,336	יתרת פתיחה
59	58	36	עלות שירות שוטף
125	135	103	עלות ריבית
22	---	151	עלות תוכנית פרישה מוקדמת (1)
3	2	1	הפקדות עובדים (2%)
(204)	687	(120)	רווח (הפסד) אקטוארי ברווח כולל אחר
(138)	(150)	(244)	הטבות ששלמו
3,604	4,336	4,263	יתרת סגירה

- (1) במסגרת תוכנית פרישה מרצון שהוצעה לעובדי הרשות במהלך שנת 2018 פרשו 34 עובדים (מתוכם 25 בפנסיה תקציבית). בהתאם לתחשיב שביצע אקטואר הרשות, העלות האקטוארית בגין הפרישה המוקדמת של העובדים בפנסיה תקציבית הינה כ- 22 מיליון ש"ח, עלות זו נקפה לדוח רווח והפסד.
- (2) במסגרת תוכנית פרישה מרצון שהוצעה לעובדי הרשות במהלך שנת 2020 פרשו 202 עובדים בפנסיה תקציבית ו- 8 עובדים בפנסיה צוברת. עלות תוכנית הפרישה בגין עובדים שפרשו הסתכמה לסך של כ- 200 מיליון ש"ח, כאשר 49 מיליון ש"ח נזקפו בהוצאות השכר ו- 151 מיליון ש"ח נזקפו בהוצאות אחרות בגין העלות האקטוארית, בהתאם לתחשיב אקטואר הרשות.
- (3) בתאריך 15 לינואר 2021, הנהלת הרשות פרסמה תוכנית פרישה חדשה.

יב. התנועה בשווי ההוגן של נכסי תוכנית

ליום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
מיליוני ש"ח			
3,626	3,586	3,920	יתרת פתיחה
---	---	56	הפקדות השנה
(40)	334	69	רווח (הפסד)
3,586	3,920	4,045	יתרת סגירה

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 22 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התקשרויות רב שנתיות

התקשרויות בגין פיתוח שדות התעופה ורכישת ציוד ליום 31 לדצמבר 2020 הסתכמו לסך של 458 מיליון ש"ח (ליום 31 לדצמבר 2019 הסתכם לסך של 743 מיליון ש"ח).

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - פרוט סעיפי הכנסות והוצאות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		
529	574	209
16	11	7
<u>545</u>	<u>585</u>	<u>216</u>
44	50	14
<u>589</u>	<u>635</u>	<u>230</u>

א. הכנסות מאגרות ושרותים למטוסים

.1 מאגרות
פעילות בינלאומית
פעילות פנים ארצית

.2 משרותים

ב. הכנסות מאגרות ושרותים לנוסעים

מאגרות
משרותים

ג. לקוחות עיקריים

[Redacted line]

[Redacted line]

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - פרוט סעיפי הכנסות והוצאות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		
265	268	178
188	233	109
54	57	38
92	120	62
---	---	1
51	61	20
21	11	4
24	20	14
5	5	5
20	20	19
4	4	3
6	8	28
<u>730</u>	<u>807</u>	<u>481</u>

ד. הוצאות אחזקה והפעלה

אחזקה
שמירה, בטחון וסדרנות
אנרגיה ומים
פינוי אשפה ונקיון
ביקורת גבולות
דלק והסעות
תפעול על ידי אחרים
מיסים
עגלות בשירות עצמי
דמי חבר ואגרות רישוי
חיזוי מטאורולוגי
אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		
75	87	70
31	30	8
12	12	11
8	8	14
8	8	7
24	17	5
---	1	---
<u>158</u>	<u>163</u>	<u>115</u>

ה. הוצאות כלליות

עיבוד נתונים
קורסים והשתלמויות
שירותים מקצועיים
ביטוח וסיכון שבר מכני
תקשורת, ומשרדיות
אחרות
הפסד (רווח) הון

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - פרוט סעיפי הכנסות והוצאות (המשך)

1. הוצאות (הכנסות) אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2018	2019	2020		
מיליוני ש"ח			<u>באור</u>	
---	(125)	---	13,18,22	עדכון הפרשה לתביעות סעיף 197 (1)
		(32)		הפקעת מקרקעין (2)
21	---	151	21יא	עלות תוכנית פרישה מוקדמת
(1)	---	5	22	הפרשה למיגון אקוסטי
4	---	(1)		אחרות
<u>24</u>	<u>(125)</u>	<u>123</u>		

(1) קיטון בהפרשה לתביעות בגין סעיף 197 לחוק התכנון והבניה שעלתה על יתרת הנכס (רכוש אחר).
ראה בהרחבה באור 22 ב.

(2) לצורך קידום פרויקט תשתית לאומית לשדרוג מסילת הרכבת המזרחית, אושרה הפקעת מקרקעין לצמיתות לטובת הרכבת בשטח של כ- 184 אלף מ"ר משטחי החכירה של נתבי"ג.
בתאריך 8 בספטמבר 2020 הגיעה הרשות להסכם עם רכבת ישראל, על פי ההסכם תשלם רכבת ישראל לרשות בגין ההפקעה סך של כ- 32 מיליון ש"ח.

2. הכנסות והוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2018	2019	2020		
מיליוני ש"ח				
				<u>הכנסות מימון</u>
7	11	---		רווחים מעודף נכסי תוכנית
---	5	---		רווח מעסקאות פיננסיות
---	91	---		רווח מניירות ערך
5	---	---		הפרשי שער הצמדה וריבית
---	3	---		ריבית והפרשי שער בגין הלוואות
<u>12</u>	<u>110</u>	<u>---</u>		הכנסות מימון שזקפו לדוח הכנסות והוצאות
				<u>הוצאות מימון</u>
4	6	5		עלות ריבית הטבות לעובדים
---	---	1		הפסד מגירעון נכסי תוכנית, נטו
9	2	---		הפרשי הצמדה בגין הפרשות
34	---	---		ריבית והפרשי שער בגין הלוואות
16	---	5		הפסד מניירות ערך
1	---	---		ריבית והפרשי הצמדה לממשלת ישראל
10	---	1		עסקאות פיננסיות
---	6	16		הפרשי שער הצמדה וריבית
<u>74</u>	<u>14</u>	<u>28</u>		הוצאות מימון שזקפו לדוח הכנסות והוצאות
<u>(62)</u>	<u>96</u>	<u>(28)</u>		הכנסות (הוצאות) מימון נטו, שזקפו לדוח רווח והפסד

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר		ההרכב:	
2019	2020		
מיליוני ש"ח			
11	20	<u>נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר</u>	
		גידור תזרים מזומנים	
<u>11</u>	<u>20</u>	סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר	
		<u>נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:</u>	
1	---	חוזי אקדמה על מטבע חוץ	
21	---	מניות	
1,288	4	אגרות חוב	
<u>1,310</u>	<u>4</u>	סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	
<u><u>1,321</u></u>	<u><u>24</u></u>	סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן	
		<u>נכסים פיננסיים בעלות מופחתת:</u>	
249	97	לקוחות	
12	60	חייבים ויתרות חובה	
563	258	מזומנים שווה מזומנים ופיקדונות	
<u>824</u>	<u>415</u>	סה"כ נכסים פיננסיים בעלות מופחתת	
<u><u>2,145</u></u>	<u><u>439</u></u>	סה"כ נכסים פיננסיים	

ב. התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר		שיעור הריבית האפקטיבית		ההרכב:	
2019	2020	מועד פירעון			
מיליוני ש"ח					
20	19	2020	6.904%	<u>הלוואה נושאת ריבית:</u>	
170	141	2021- ואילך	6.904%	הלוואה דולרית - שוטף	
8	7	2020	2.000%	הלוואה דולרית - בלתי שוטף	
7	3	2021- ואילך	2.000%	התחייבות בגין חכירה - שוטף	
<u>205</u>	<u>170</u>			התחייבות בגין חכירה - בלתי שוטף	
				סה"כ הלוואה נושאת ריבית	

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר			
2019	2020	ההרכב:	
מיליוני ש"ח			
---	---	<u>התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר:</u>	
		גידור תזרים מזומנים	
---	---	סה"כ התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר	
		<u>התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:</u>	
---	---	חוזי אקדמה על מטבע חוץ	
---	---	סה"כ התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
		<u>התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת:</u>	
395	220	ספקים	
572	429	זכאים ויתרות זכות לרבות ממשלת ישראל	
967	649	סה"כ התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת	
967	649	סה"כ התחייבויות פיננסיות אחרות	

ד. פעילות גידור ונגזרים

הרשות התקשרה בעסקאות עתידיות להחלפת דולרים של ארה"ב לשקלים חדשים, זאת על מנת לצמצם את סיכון שער חליפין בגין הכנסות מאגרות תעופתיות. לצורך כך ייעדה הרשות עסקאות אלו לגידור תזרים מזומנים בחשבונאות גידור.

חוזי אקדמה על שערי חליפין הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר יועדו כמכשירים מגדרים בגידורי תזרים מזומנים של הכנסות חזויות בדולר. העסקאות החזויות האמורות צפויות ברמה גבוהה ומתייחסות לכ - 90% מההכנסות התעופתיות הנובעות מהאגרות הדולריות.

31 בדצמבר			
2019		2020	
התחייבויות	נכסים	התחייבויות	נכסים
מיליוני ש"ח			
---	11	---	20

שווי הוגן של חוזי אקדמה במטבע חוץ

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. יעדי ומדיניות ההנהלה בדבר ניהול סיכונים פיננסיים

עיקרי ההתחייבויות הפיננסיות של הרשות, מלבד נגזרים, מורכב מאשראי, זכאים ויתרות זכות. התחייבויות פיננסיות אלה מיועדת בעיקר לממן את פעילות הרשות ולספק ערבויות התומכת בפעילותה. הנכסים העיקריים של הרשות כוללים חייבים ויתרות חובה, מזומנים ופיקדונות לזמן קצר, אשר נובעים ישירות מפעילותה של הרשות. בנוסף, הרשות מחזיקה השקעות זמינות למכירה ומתקשרת בעסקאות נגזרים.

הרשות חשופה לסיכון שוק, סיכון אשראי, וסיכון נזילות. ההנהלה ומועצת הרשות באמצעות וועדותיה מפקחת על ניהול סיכונים אלו ומוודאת פיקוח ההולם לסיכון הפיננסי של הרשות. כל פעילות הנגזרים למטרת ניהול סיכונים מטופל על ידי צוות מומחה, בעל כישורים מתאימים, ניסיון ומידת פיקוח נאות. מדיניות הרשות, קובעת כי לא יבוצע כל מסחר בנגזרים למטרות ספקולטיביות. המועצה באמצעות וועדותיה סוקרת ומאשרת את המדיניות באשר לכל אחד מהסיכונים המובאים להלן.

1. סיכון ריבית

סיכון ריבית הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים ממכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשיעורי ריבית שוק. לרשות הלוואה לטווח ארוך בריבית קבועה אשר נמדדת בעלות מופחתת, לכן אין חשיפה לשינוי בשווי ההוגן בשל סיכונים ריבית.

2. סיכון מטבע חוץ

סיכון מטבע חוץ הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ. החשיפה של הרשות לסיכון של מטבע חוץ קשורות בעיקר לפעילות המתמשכת של הרשות.

הרשות מגדרת את החשיפה שלה לתנודתיות בשער החליפין של הדולר בגין פעילות התעופתית באמצעות החזקת חוזי אקדמה והחלפה של מטבע חוץ.

ניתוח רגישות למטבע חוץ

הטבלה שלהלן מדגימה את מבחן הרגישות לשינוי אפשרי באופן סביר לשערי החליפין של הדולר כאשר כל שאר המשתנים ללא שינוי.

השפעה על ההון		השפעה על הרווח לפני מס		השינוי בשער החליפין של המטבע
2019	2020	2019	2020	
מיליוני ש"ח				

יתרות דולריות:

18	(4)	24	(5)	10%	מכשירים שאינם נגזרים (1)
1	2	---	---	10%	חוזי אקדמה

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מיסים על הכנסה

א. ביום 1 בינואר 1997 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב)(התשנ"ז - 1996). החוק קבע שורה של הוראות ייחודיות לרשות לצורך חישוב הכנסתה החייבת להלן עיקרי העקרונות שנקבעו לעניין מיסוי הרשות:

1. הוצאות:
הוצאה של הרשות שהוצאה בשל שנת מס הקודמת לשנת המס 1997, לא תותר לענין פקודת מס הכנסה.
2. הכנסות:
א) הכנסה של הרשות שנצמחה או שהופקה החל בשנת המס 1997 תתחייב במס אף אם נתקבלה קודם לשנת המס 1997.
ב) הכנסה של הרשות שהופקה או שנצמחה לפני תחילת שנת המס 1997 לא תתחייב במס, אף אם נתקבלה לאחר שנת המס 1997.
3. רכוש קבוע:
לענין חישוב רווח הון ופחת, נקבע כי "המחיר המקורי" לגבי נכסים שהגיעו לידי הרשות לפני 1 בינואר 1997, יהיה כדלקמן:
א) המחיר המקורי של ציוד יהיה עלותו המותאמת ליום 31 בדצמבר 1996.
ב) המחיר המקורי של זכויות במקרקעין כמשמעותן בחוק מס שבח יהיה שווין ביום 31 בדצמבר 1996.
4. הכנסות הנובעות מכספים המיועדים להפקדה בקופה מרכזית לקיצבה:
נציב מס הכנסה יפטור את הרשות מהמס המוטל על הכנסות הנובעות מסכומים שיועדו על ידה להפקדה בקופה מרכזית לקיצבה.

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מיסים על הכנסה (המשך)

ב. פטור ממס על רווחים המיועדים לפנסיה תקציבית

1. הרשות ניהלה דיונים עם רשות המסים בדבר הסדרי המיסוי ותוראות המעבר בעניין העברת הכספים לנאמנות ולהקמת קופה מרכזית לקיצבה. הסדר המיסוי נחתם על ידי רשות המיסים בתאריך 11 למרץ 2013.
2. בתאריך 30 לנובמבר 2015 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016) התשע"ו - 2015, שבמסגרתו הוארכה סמכות מנהל רשות המיסים להאריך את הפטור ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2018 כולל. ביום 24 במאי 2016 התקבל אישור רשות המיסים על הארכת הפטור. במסגרת האישור נקבעו תנאים להתקיימות הפטור.
3. בתאריך 29 לדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז - 2016. במסגרת החוק הוארכה סמכות מנהל רשות המיסים להאריך את הפטור ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל (ראה גם באור 1). בתאריך ה 6 באפריל 2020 התקבל אישור הפטור מרשות המיסים.
4. בתאריך 15 למרץ 2018 אושר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנת 2019 שבמסגרתו התווסף סעיף 40' לחוק הרשות לפיו תשלומי התמלוגים לפי סעיפים 40' עד 40ג' לחוק הרשות יותרו בניכוי לצרכי מס בשנת המס בה שולמו.

ג. מיסוי חברות בישראל

החל משנת המס 2008 ואילך נמדדות תוצאותיהן של חברות ותאגידים לצורכי מס בערכים נומינליים. עד לתום שנת המס 2007 נמדדו התוצאות לצורכי מס של הרשות, בהתחשב בשינוי במדד בהתאם לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה-1985.

ד. שיעורי המס

החוק לתיקון פקודת מס הכנסה

בתאריך 29 לדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז - 2016, במסגרתו בוצעו שינויים בשיעורי המס כדלקמן:

שיעור מס החברות לשנת 2017 הופחת מ- 25% ל- 24% על הכנסה שהופקה או נצמחה מיום 1 בינואר 2017. בשנת 2018 ואילך הופחת שיעור מס החברות ל- 23% על הכנסה שהופקה או נצמחה מיום 1 בינואר 2018 ואילך.

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מיסים על הכנסה (המשך)

ה. מיסים נדחים
הרכב:

דוחות רווח או הפסד			דוחות על המצב הכספי	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר	
2018	2019	2020	2019	2020
מיליוני ש"ח				
(41)	84	(12)	(80)	(92)
(41)	84	(12)	(80)	(92)
41	(83)	12	80	92
---	(1)	---	---	---
---	---	---	---	---
41	(84)	12	80	92
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---

התחייבויות מיסים נדחים
רכוש קבוע

נכסי מיסים נדחים

הטבות לעובדים

הפרשה לחובות מסופקים

הפרשות

הכנסות מיסים נדחים

נכסי מיסים נדחים

בהתאם לאומדנים והערכות של הנהלת הרשות, נכסי מיסים נדחים מוצגים עד גובה התחייבויות המיסים הנדחים שכן לא מתקיים צפי של הכנסה חייבת בסכום מספיק בכדי לנצל את נכסי המיסים הנדחים. המיסים הנדחים לשנים 2018-2020 חושבו לפי שיעור מס של 23%, בהתבסס על שיעור המס הצפויים לחול בעת המימוש.

ו. מיסים על ההכנסה הכלולים בדוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		
---	---	---
4	---	---
---	---	---
4	---	---

מיסים שוטפים
מיסים בגין שנים קודמות
מיסים נדחים, ראה גם סעיף ה' לעיל

ז. מיסים על ההכנסה המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
מיליוני ש"ח		
---	---	---

רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מיסים על הכנסה (המשך)

ח. המס האפקטיבי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטורי, לבין סכום מיסים על ההכנסה שנוקף בדוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
מיליוני ש"ח			
(351)	(111)	(1,444)	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
24%	23%	23%	שיעור המס הסטטורי
---	---	---	מס המחושב לפי שיעור המס הסטטורי
			<u>עליה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת</u>
			<u>מהגורמים הבאים :</u>
---	---	---	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
---	---	---	הכנסות פטורות ממס
(4)	---	---	פערים אחרים ומיסים שנים קודמות
(4)	---	---	מיסים על ההכנסה

ט. לרשות הוצאו שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2014.